

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta
za gradbeništvo
in geodezijo



Jamova cesta 2
1000 Ljubljana, Slovenija
<http://www3.fgg.uni-lj.si/>

DRUGG – Digitalni repozitorij UL FGG
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

To je izvirna različica zaključnega dela.

Prosimo, da se pri navajanju sklicujete na bibliografske podatke, kot je navedeno:

Blaznik, A., 2016. Spreminjanje namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov na primeru občin Cerklje na Gorenjskem in Preddvor. Diplomaska naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo. (mentorica Foški, M.): 41 str.

Datum arhiviranja: 21-07-2016

University
of Ljubljana

Faculty of
Civil and Geodetic
Engineering



Jamova cesta 2
SI – 1000 Ljubljana, Slovenia
<http://www3.fgg.uni-lj.si/en/>

DRUGG – The Digital Repository
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

This is original version of final thesis.

When citing, please refer to the publisher's bibliographic information as follows:

Blaznik, A., 2016. Spreminjanje namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov na primeru občin Cerklje na Gorenjskem in Preddvor. B.Sc. Thesis. Ljubljana, University of Ljubljana, Faculty of civil and geodetic engineering. (supervisor Foški, M.): 41 pp.

Archiving Date: 21-07-2016

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta za
*gradbeništvo in
geodezijo*



Jamova 2
1000 Ljubljana, Slovenija
telefon (01) 47 68 500
faks (01) 42 50 681
fgg@fgg.uni-lj.si

**VISOKOŠOLSKI STROKOVNI
ŠTUDIJSKI PROGRAM PRVE
STOPNJE TEHNIČNO
UPRAVLJANJE
NEPREMIČNIN**

Kandidat:

ANDRAŽ BLAZNIK

**SPREMINJANJE NAMENSKE RABE PROSTORA S
PRIMERJAVO PODATKOV OBČINSKIH
PROSTORSKIH AKTOV NA PRIMERU OBČIN
CERKLJE NA GORENJSKEM IN PREDDVOR**

Diplomska naloga št.: 61/TUN

**COMPARISON OF LAND USE IN THE
MUNICIPALITIES OF CERKLJE NA GORENJSKEM
AND PREDDVOR BASED ON MUNICIPAL SPATIAL
ACTS**

Graduation thesis No.: 61/TUN

Mentorica:

viš. pred. mag. Mojca Foški

Ljubljana, 28. 06. 2016

STRAN ZA POPRAVKE, ERRATA

Ta stran je namenoma prazna

IZJAVE

Podpisani Andraž Blaznik izjavljam, da sem avtor diplomske naloge z naslovom »Spreminjanje namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov na primeru občin Cerklje na Gorenjskem in Preddvor«.

IZJAVLJAM

1. da je pisno zaključno delo študija rezultat mojega samostojnega dela;
2. da je tiskana oblika pisnega zaključnega dela študija istovetna elektronski obliki pisnega zaključnega dela študija;
3. da sem pridobil/-a vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v pisnem zaključnem delu študija in jih v pisnem zaključnem delu študija jasno označil/-a;
4. da sem pri pripravi pisnega zaključnega dela študija ravnal/-a v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobil/-a soglasje etične komisije;
5. soglašam, da se elektronska oblika pisnega zaključnega dela študija uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
6. da na UL neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve avtorskega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja pisnega zaključnega dela študija na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija UL;
7. da dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v pisnem zaključnem delu študija in tej izjavi, skupaj z objavo pisnega zaključnega dela študija.

Ljubljana, maj 2016

Andraž Blaznik

BIBLIOGRAFSKO – DOKUMENTACIJSKA STRAN IN IZVLEČEK

UDK:	352:711.1(497.4)(043.2)
Avtor:	Andraž Blaznik
Mentor:	viš. pred. mag. Mojca Foški
Naslov:	Spreminjanje namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov na primeru občin Cerklje na Gorenjskem in Preddvor
Tip dokumenta:	Diplomska naloga – visokošolski strokovni študij
Obseg in oprema:	41 str., 14 pregl., 10 sl., 9 pril.
Ključne besede:	Osnovna in podrobna namenska raba prostora, prostorske sestavine srednjeročnega družbenega plana občine, občinski prostorski načrt, občina Cerklje na Gorenjskem, občina Preddvor

Izvleček

V diplomski nalogi smo obravnavali spremembe osnovne in podrobne namenske rabe prostora na območju občin Cerklje na Gorenjskem in Preddvor. Spremembe namenske rabe smo ugotavljali s primerjavo prostorskimi sestavinami srednjeročnih družbenih planov občin (PS SDPO) in občinskimi prostorskimi načrti (OPN). Občini, njihove statistične kazalnike ter vsebino PS SDPO in OPN smo na kratko predstavili. V praktičnem delu diplomske naloge smo primerjali površine osnovne in podrobne namenske rabe prostora za celotni občini Cerklje na Gorenjskem in Preddvor med PS SDPO (2004) in OPN (2014). Podatke smo obdelali s programskim orodjem ArcGIS 10.3 in v Excelu ter jih prikazali na kartah in v preglednicah. Z analizo spreminjanja namenske rabe prostora ugotovili, da se je delež stavbnih zemljišč povečal v obeh občinah. V občini Cerklje na Gorenjskem se je povečal za 2,02 % na račun kmetijskih zemljišč, v občini Preddvor pa se je povečal za 0,19 % na račun kmetijskih in gozdnih zemljišč. Pri analizi površine namenske rabe prostora glede na število prebivalcev v občini Cerklje na Gorenjskem smo ugotovili, da se je zaradi povečanja števila prebivalcev površina stanovanjskih območij na prebivalca zmanjšala za 31,39 m². Do podobnih ugotovitev pridemo tudi v občini Preddvor, kjer pa se je površina stanovanjskih območij na prebivalca zmanjšala za 31,79 m².

BIBLIOGRAPHIC-DOCUMENTALISTIC INFORMATION AND ABSTRACT

- UDC:** 352:711.1(497.4)(043.2)
- Author:** Andraž Blaznik
- Supervisor:** Senior Lecturer. Mojca Foški, M. Sc.
- Title:** Comparison of Land use in the Municipalities of Cerklje na Gorenjskem and Preddvor based in municipal spatial acts
- Document type:** Graduation Thesis – Higher professional studies
- Scope and tools:** 41 p., 14 tab., 10 fig., 9 ann.
- Keywords:** Land use, spatial components of the mid-term municipal plan, municipal spatial plan, Municipality of Cerklje na Gorenjskem, Municipality of Preddvor

Abstract

In Graduation thesis we were studying changes in basic and detailed land use in the municipalities of Cerklje na Gorenjskem and Preddvor. The changes of land use were established by comparison of municipal medium-term social plans (hereafter PS SDPO) and municipal spatial plans (hereafter OPN). Municipalities, their normative starting points and the content of PS SDPO and OPN were briefly presented. In the practical part, comparison of basic and detailed land use areas of the entire two previously listed municipalities, Cerklje na Gorenjskem and Preddvor, between PS SDPO (2004) and OPN (2014) is made. Data were processed and analyzed in ArcGIS 10.3 and Excell and displayed them in maps and figures. With the analyze of studies changes of land use, we have found that the share of residential areas in both communities has increased. In Cerklje na Gorenjskem municipality it has increased for 2,02 % at the cost of agricultural land and in Preddvor municipality the increase was 0,19 % at the cost of agricultural and forest land. With the analysis of the area in terms of population in Cerklje na Gorenjskem municipality, we have found that increased number of residents caused residential space per capita to decrease for 31,39 m². In Preddvor municipality we have come to the similar findings, except that the area of residential land per capita in predvor decreased for 31,79 m².

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem, ki so mi tekom študija in med pisanjem diplomske naloge kakorkoli pomagali in mi svetovali.

Posebna zahvala pri diplomski nalogi pa gre najprej moji mentorici viš. pred. mag. Mojci Foški, za vso pomoč in nasvete pri izdelavi te diplomske naloge.

Zahvaljujem se tudi Barbari Černe iz RRD, REGIJSKA RAZVOJNA DRUŽBA d.o.o. za vse posredovane podatke.

Zahvaljujem se tudi vsem mojim bližnjim, ki so mi omogočili študij in me tekom študija in med pisanjem naloge podpirali in mi stali ob strani.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	1
2 PREGLED ZAKONODAJE S PODROČJA UREJANJA PROSTORA	2
2.3 Predstavitev prostorskih aktov občine Cerklje na Gorenjskem v letih 2004 in 2014 ..	6
2.3.1 Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin srednjeročnega in dolgoročnega plana občine Cerklje na Gorenjskem.....	6
2.3.2 Občinski prostorski načrt občine Cerklje na Gorenjskem	7
2.4 Predstavitev prostorskih aktov občine Preddvor v letih 2004 in 2014	12
2.4.1 Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin srednjeročnega in dolgoročnega plana občine Preddvor	12
2.4.2 Občinski prostorski načrt občine Preddvor.....	13
3 METODOLOGIJA IN PODATKI	16
3.1.1 Podatki	16
3.2.2 Metodologija dela	18
4 ANALIZA IN PRIMERJAVA NAMENSKE RABE PROSTORA MED LETOMA 2004 IN 2014 ZA OBČINI CERKLJE NA GORENJSKEM IN PREDDVOR	23
4.1 Predstavitev obravnavanih občin.....	23
4.1.1 Občina Cerklje na Gorenjskem.....	23
4.1.2 Občina Preddvor	25
4.2 Analiza in primerjava osnovne namenske rabe prostora v občinah Cerklje na Gorenjskem in Preddvor.....	26
4.2.1 Občina Cerklje na Gorenjskem.....	26
4.2.2 Občina Preddvor	28
4.3 Analiza in primerjava podrobne namenske rabe prostora v občinah Cerklje na Gorenjskem in Preddvor.....	29
4.3.1 Občina Cerklje na Gorenjskem.....	29

4.3.2 Občina Preddvor	32
4.4 Analiza in primerjava podrobne namenske rabe prostora glede na število prebivalcev v občinah Cerklje na Gorenjskem in Preddvor	34
4.4.1 Občina Cerklje na Gorenjskem	34
4.4.2 Občina Preddvor	36
5 ZAKLJUČEK	38
VIRI.....	40

KAZALO SLIK

Slika 1:	Primer delovanja pravila Must Not Have Gaps.....	17
Slika 2:	Primer delovanja pravila Must Not Overlap.....	17
Slika 3:	Primer odstopanja med PS SDPO Preddvor (2004) in OPN Preddvor(2014).....	18
Slika 4:	Grb Občine Cerklje na Gorenjskem (www.cerklje.si).....	23
Slika 5:	Lega Občine Cerklje na Gorenjskem v Sloveniji	24
Slika 6:	Grb Občine Preddvor (www.preddvor.si)	25
Slika 7:	Lega Občine Preddvor v Sloveniji	25
Slika 8:	Prikaz primerjave območja stavbnih zemljišč v Občini Cerklje na Gorenjskem ..	27
Slika 9:	Prikaz primerjave območja stavbnih zemljišč v Občini Preddvor	29
Slika 10:	Prikaz primerjave območja letališča Jožeta Pučnika v Občini Cerklje na Gorenjskem	32

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1:	Delitev prostorskih aktov po ZUreP-1 (ZUreP-1, 2002, Dekleva in sod., 2011).....	4
Preglednica 2:	Delitev prostorskih aktov po ZPNačrt (ZPNačrt, 2007, Dekleva in sod., 2011).....	5
Preglednica 3:	Tipi območij osnovne in podrobnejše namenske rabe prostora	9
Preglednica 4:	Tipi območij osnovne in podrobnejše namenske rabe prostora	14
Preglednica 5:	Kategorije namenske rabe prostora Občine Cerklje na Gorenjskem med PS SDPO Cerklje na Gorenjskem (2004) in OPN Cerklje na Gorenjskem (2014)	18
Preglednica 6:	Kategorije namenske rabe prostora Občine Preddvor med PS SDPO Preddvor(2004) in OPN Preddvor (2014)	20
Preglednica 7:	Število prebivalcev v Občini Cerklje na Gorenjskem med leti 2004 in 2014 (SURs, 2016).....	24
Preglednica 8:	Število prebivalcev v Občini Preddvor med leti 2004 in 2014 (SURs, 2016).....	26
Preglednica 9:	Prikaz površin in razlike površin posameznih kategorij osnovne namenske rabe prostora za Občino Cerklje na Gorenjskem (PS SDPO Cerklje na Gorenjskem, 2004 in OPN Cerklje na Gorenjskem, 2014)...	27
Preglednica 10:	Prikaz površin in razlike površin posameznih kategorij osnovne namenske rabe prostora za Občino Preddvor (PS SDPO Preddvor, 2004 in OPN Preddvor, 2014)	28
Preglednica 11:	Prikaz površin in razlike površin posameznih kategorij podrobne namenske rabe prostora za Občino Cerklje na Gorenjskem (PS SDPO Cerklje na Gorenjskem, 2004 in OPN Cerklje na Gorenjskem, 2014)...	30
Preglednica 12:	Prikaz površin in razlike površin posameznih kategorij podrobne namenske rabe prostora za Občino Preddvor (PS SDPO Preddvor, 2004 in OPN Preddvor, 2014)	32
Preglednica 13:	Prikaz spremembe površin na prebivalca med PS SDPO Cerklje na Gorenjskem in OPN Cerklje na Gorenjskem	35
Preglednica 14:	Prikaz spremembe površin na prebivalca med PS SDPO Preddvor in OPN Preddvor.....	37

UPORABLJENE KRATICE

DLN	Državni lokacijski načrt
DPN	Državni prostorski načrt
DSPN	Državni strateški prostorski načrt
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
GJI	Gospodarska javna infrastruktura
OLN	Občinski lokacijski načrt
OPN	Občinski prostorski načrt
OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt
OSPN	Občinski strateški prostorski načrt
Pravilnik 2003	Pravilnik o pripravi prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov v digitalni obliki
Pravilnik OPN	Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev sanacij razpršene gradnje
PS SDPO	Prostorske sestavine srednjeročnega plana občine
PUP	Prostorsko ureditveni pogoji
PIN	Prostorsko izvedbeni načrti
PIP	Prostorsko izvedbeni pogoji
PRO	Prostorski red občine
PRS	Prostorski red Slovenije
RPE	Register prostorskih enot
RPN	Regionalni prostorski načrt
RZPR	Regionalna zasnova prostorskega razvoja
SPRO	Strategija prostorskega razvoja občine
SPRS	Strategija prostorskega razvoja Slovenije
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
UL RS	Uradni list Republike Slovenije
ZPNačrt	Zakon o prostorskem načrtovanju
ZUreP	Zakon o urejanju prostora iz leta 1984
ZUreP-1	Zakon o urejanju prostora iz leta 2002
ZUN	Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor
ZSZ	Zakon o stavbnih zemljiščih

1 UVOD

Cilj diplomske naloge je preučiti spremembe osnovne in podrobne namenske rabe prostora za občini Preddvor in Cerklje na Gorenjskem. Analizirali smo deleže celotne občine za posamezne kategorije namenske rabe prostora. Najprej smo obravnavano območje analizirali po osnovni namenski rabi (pet kategorij), nato pa izvedli analizo še po podrobni namenski rabi prostora. Pri tem smo naredili primerjavo med starimi prostorskimi akti (prostorske sestavine planskih aktov občin) ter veljavnimi prostorskimi akti (občinski prostorski načrti). Osnovno in podrobno namensko rabo prostora smo po kategorijah prikazali na kartah v merilu 1: 75000 za obe občini. Karte so v prilogah.

Ker so prostorski akti občin, ki jih bomo medsebojno primerjali, narejeni na podlagi zakonodaje v dveh različnih časovnih obdobjih, bomo na začetku naredili kratek pregled zakonodaje. Na ta način si bomo razjasnili zakonodajna izhodišča za pripravo prostorskih aktov ter razumeli, zakaj se, sicer vsebinsko podobni akti medsebojno razlikujejo. Prostorske akte občin bomo podrobneje predstavili.

Na podlagi metodologije, ki je bila razvita v predhodnih diplomskih nalogah (Fink, 2012 in Kerpan, 2012) bomo izvedli analizo spreminjanja namenske rabe prostora. Podatke bomo smo pridobili na občini, pred obdelavo pa je bila potrebna njihova ureditev. Vse analize bomo izvedli v programskem okolju v ArcCatalog 10.3. Osnovno namensko rabo bomo analizirali po petih osnovni kategorijah (glej Priloga A). Takšno analizo smo izvedli za PS SDPO Cerklje na Gorenjskem (2004) in OPN Cerklje na Gorenjskem (2014) in prikazali dobljene rezultate, ter nato enako še za PS SDPO Preddvor in OPN Preddvor.

S primerjavo podrobne namenske rabe starih in veljavnih občinskih prostorskih aktov za vsako od občin bomo ugotavljali, kako se je spreminjala osnovna in podrobna namenska raba prostora. Ugotavljali smo katera namenska raba se je spremenila v vsaki od občin in nadomestila predhodno namensko rabo ter kolikšna je ta sprememba. Deleže kategorij namenskih rab in spremembe smo prikazali v preglednicah.

Spremembe namenske rabe so pogosto povezane s spreminjanjem števila prebivalcev. V kolikor prebivalstvo v občini narašča so zaznani tudi večji pritiski na obseg stavbnih zemljišč, torej na povečanje vseh kategorij namenske rabe prostora. Upravičenost povečevanja obsega stavbnih zemljišč je tako močno povezano s spremembo števila prebivalcev. Zaradi tega bomo v diplomski nalogi izračunali tudi delež posameznih kategorij namenske rabe prostora za tista leta, v katerih st bila sprejeta prostorska akta (2004 in 2014).

Dobljene rezultate smo nato še obrazložili, kar je predstavljeno v zaključku te diplomske naloge.

2 PREGLED ZAKONODAJE S PODROČJA UREJANJA PROSTORA

Prostorski akti so splošni pravni akti, s katerimi država in lokalne skupnosti odredajo in usmerjajo prostorski razvoj na območju svoje pristojnosti. Delimo jih na državne, regionalne in občinske, vsebinsko pa jih lahko delimo na izvedbene in strateške prostorske akte (ZPNačrt, 2007). Med prostorskimi akti velja načelo hierarhije od državne preko regionalne do lokalne ravni. Iz tega lahko razberemo, da občinski prostorski akti nikoli ne smejo nasprotovati s hierarhično višjim prostorskim aktom (regionalnim ali državnim prostorskim aktom). Poleg tega pa velja tudi, da izvedbeni prostorski akti ne smejo nasprotovati tistemu, kar je bilo sprejeto s strateškim prostorskim aktom za isto območje, saj strateški prostorski akti predstavljajo izhodišče za izvedbene prostorske akte. Izvedbeni prostorski akti so osnova pri pripravi potrebne dokumentacije, če bi želeli posegati v prostor oziroma osnova za pridobitev gradbenega dovoljenja (ZPNačrt, 2007).

Prostorska zakonodaja, tako kot tudi druga zakonodaja, je podvržena številnim spremembam. Obsežna prostorska zakonodaja s področja prostora je bila v Sloveniji sprejeta leta 1984, sestavljali so jo trije zakoni:

- Zakon o urejanju prostora (ZUreP, 1984),
- Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (ZUN, 1984),
- Zakon o stavbnih zemljiščih (ZSZ, 1984).

Čeprav vsi trije zakoni skupaj predstavljajo temelj prostorske zakonodaje, je za razumevanje naše naloge ključen predvsem Zakon o urejanju prostora (ZureP, 1984), ki je določal vsebino, hierarhijo in postopke sprejemanja prostorskih aktov. Namenska raba prostora lokalne skupnosti je bila določena v Prostorskih sestavinah srednjeročnega družbenega plana občine (v nadaljevanju PS SDPO) ter v prostorskih ureditvenih pogojih (PUP). Podrobnejša namenska rabe od določene v PS SDPO je bila lahko določena v urbanističnem načrtu naselja in v prostorskih izvedbenih aktih, kot so lokacijski načrt, ureditveni načrt in zazidalni načrt.

Zaradi prehoda na novo državno ureditev je bil v letu 1990 sprejet nov Zakon o planiranju in urejanju prostora v prehodnem obdobju (ZPUP, 1990). Ta zakon je odredil, da veljajo prostorske sestavine dolgoročnih planov Republike Sloveniji in lokalnih skupnosti za obdobje

od leta 1986 do 2000 in prostorske sestavine družbenih planov republike, občin in posebnih družbenopolitičnih skupnosti za obdobje od 1986 do 1990, vse dokler ne bo sprejet nov predpis, ki bo urejal to področje.

V novembru leta 2002 je Državni zbor Republike Slovenije sprejel Zakon o urejanju prostora (ZUreP, 2002). Zakon o urejanju prostora je združeval vsebino vseh pred tem veljavnih zakonov iz leta 1984. Ta zakon je urejal prostorsko načrtovanje in uveljavljanje prostorskih ukrepov za izvajanje načrtovanih prostorskih ureditev, vodenje sistema zbirk prostorskih podatkov ter zagotavljanje opremljanja gradbenih zemljišč. Poleg tega je določal tudi pogoje za opravljanje dejavnosti prostorskega načrtovanja in določal prekrške v zvezi z urejanjem prostora in upravljanjem dejavnosti prostorskega načrtovanja. (ZUreP-1, 2002)

Glede na namen se prostorski akti po ZUrep-1 delijo na:

- Strateški prostorski akti
- Izvedbeni prostorski akti

Strateški akti opredeljuje strategijo prostorskega razvoja skupaj snovanjem prostorskih ureditev. Predstavljajo osnovo za nadaljnje podrobnejše načrtovanje z izvedbenimi prostorskimi akti. Izvedbeni prostorski akti pa podrobneje določajo rabo prostora in umestitve dejavnosti, vključno s merili in pogoji za umeščanje predvidenih poseganj v prostor.

Glede na pristojnost za njihovo pripravo in sprejemanje pa so v ZUreP-1 prostorski akti razvrščeni na:

- Državni prostorski akti
- Skupni prostorski akti
- Občinski prostorski akti

Prostorski akti se sprejmejo z odlokom in so brez časovne omejenosti, kar pomeni, da ko se sprejmejo z odlokom veljajo toliko časa, dokler se ne sprejme nov odlok s katerim trenutni odlok preneha veljati. Odloki se objavljajo v občinskih uradnih glasilih, na državni ravni pa v Uradnem listu Republike Slovenije. Celotno delitev prostorskih aktov je prikazana v preglednici 1.

Preglednica 1: Delitev prostorskih aktov po ZUreP-1 (ZUreP-1, 2002, Dekleva in sod., 2011)

Delitev prostorskih aktov ZUreP-1 glede na pristojnost	Delitev prostorskih aktov ZUreP-1 glede na namen		
		Strateški prostorski akti	Izvedbeni prostorski akti
	Državni	<ul style="list-style-type: none"> • strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS) • prostorski red Slovenije (PRS) 	<ul style="list-style-type: none"> • državni lokacijski načrt (DLN)
	Skupni	<ul style="list-style-type: none"> • regionalna zasnova prostorskega razvoja občine (RZPR) 	
Občinski	<ul style="list-style-type: none"> • strategija prostorskega razvoja občine (SPRO) 	<ul style="list-style-type: none"> • prostorski red občine (PRO) • občinski lokacijski načrt (OLN) 	

Namenska raba prostora je v skladu z ZureP-1 bila določena v prostorskem redu občine (PRO), hkrati pa so bili v aktu podani tudi kriteriji in pogoji za prostorsko načrtovanje in pripravo občinskih lokacijskih načrtov (OLN). PRO je predstavljal temeljni občinski prostorski akt.

Občinski lokacijski načrt je nadomestil pred tem veljavne izvedbene načrte PIN. Tudi vsebina se bistveno ni spremenila in ostala podobna pred tem veljavnim izvedbenim načrtom PIN. Z njim so se načrtovala razna infrastrukturna omrežja in predstavljal osnovo za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Marca 2007 je Državni zbor Republike Slovenije sprejel nov zakon – Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt, 2007), ki z nekaterimi spremembami in dopolnitvami velja še danes. Zakon na novo ureja zgolj področje prostorskega načrtovanja, delovanje prostorskega informacijskega sistema ter opremljanje stavbnih, v veljavi pa ostajajo nekatere vsebine Zurep-1. Če bi ta zakon primerjali z ZUreP-1, bi lahko ugotovili, da ta zakon določa nove vsebine in vrste prostorskih aktov ter njihove nazive. ZPNačrt (2007) podobno kot ZUreP-1 prostorske akte deli glede na:

- namen (strateški in izvedbeni prostorski akti),
- pristojnost za njihovo pripravo (državni, medobčinski in občinski prostorski akti).

Celotno delitev prostorskih aktov po ZPNačrt (2007) je prikazana v preglednici 2.

Preglednica 2: Delitev prostorskih aktov po ZPNačrt (ZPNačrt, 2007, Dekleva in sod., 2011)

Delitev prostorskih aktov ZPNačrt glede na pristojnost	Delitev prostorskih aktov ZPNačrt glede na namen		
		Strateški prostorski akti	Izvedbeni prostorski akti
	Državni	<ul style="list-style-type: none"> državni strateški prostorski načrt (DSPN) 	<ul style="list-style-type: none"> državni prostorski načrt (DPN)
	Medobčinski		<ul style="list-style-type: none"> regionalni prostorski načrt (RPN)
Občinski	<ul style="list-style-type: none"> občinski strateški prostorski načrt (OSPN) občinski prostorski načrt (OPN) 	<ul style="list-style-type: none"> občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) občinski prostorski načrt (OPN) 	

Temeljni prostorski dokument na občinski ravni je Občinski prostorski načrt (OPN). Z OPN se na podlagi upoštevanja hierarhično višjih aktov načrtujejo izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine, predpišejo pogoji ta umestitev posegov in objektov v prostor ter načrtujejo prostorske ureditve, na območju občine. OPN je osnova pri pripravi projektov s katerimi se pridobi gradbeno dovoljenje, z izjemo območij, kjer je predvidena priprava OPPN. Razdeljen je na dva dela (strateški in izvedbeni).

Namenska raba prostora je določena v izvedbenem delu OPN. V OPN je določena osnovna namenska raba prostora (območja kmetijskih, gozdnih stavbnih, vodnih in drugih zemljišč) ter podrobna namenska raba prostora. Hkrati so v OPN določena tudi območja za katera je predvideno detajlno prostorsko načrtovanje s prostorskimi izvedbenimi akti, občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti (OPPN). Območja namenske rabe prostora se določijo s tako natančnostjo, da je mogoče za vsako parcelo v občini razbrati namensko rabo.

Za posamezno manjše območje znotraj enote urejanja prostora lahko OPN določi tudi podrobnejšo namensko rabo, ki pa ne sme biti v nasprotju z rabo določeno v OPN. Občinski prostorski načrt mora biti izdelan v digitalni obliki, pri čemer mora vsebovati tekstualni in grafični del. (Dekleva in sod.,2011)

Za območja nekaterih mest, naselij ali mestnih središč občina izdelava urbanistični načrt. V preteklosti je bil urbanistični načrt že del sistema prostorskega načrtovanja, po ZPNačrt pa nima značaja prostorskega akta. Namen urbanističnega načrta je zagotovitev večje kakovost načrtovanja v pomembnejših naseljih, ter ponovna vzpostavitev njihove prostorske razpoznavnosti. Sestavljen je iz konceptualnega in podrobnejšega dela.

OPN se izdelava na podlagi Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta (Pravilnik, 2007), ki vsebuje podrobna navodila o vsebini, obliki in načinu priprave prostorskega akta.

2.3 Predstavitev prostorskih aktov občine Cerklje na Gorenjskem v letih 2004 in 2014

2.3.1 Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin srednjeročnega in dolgoročnega plana občine Cerklje na Gorenjskem

Občina Cerklje na Gorenjskem je nastala leta 1994. Občina Cerklje na Gorenjskem je ena izmed petih občin, ki so do tedaj spadale pod skupno občino Kranj. V letu 1986 je občina Kranj sprejela dolgoročni plan občine za obdobje 1986 – 2000, ter družbeni plan Občine Kranj za obdobje 1986 – 1990. Občinski svet občine Cerklje na Gorenjskem je leta 2002 sprejel odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Kranj za obdobje 1986 – 2000 in prostorskih sestavin družbenega plana Občine Kranj za obdobje 1986 – 1990, za območje Občine Cerklje na Gorenjskem, dopolnitev 2002, nato pa je leta 2003 (Uradni vestnik Občine Cerklje na Gorenjskem št. 3/2003) sprejel program priprave sprememb in dopolnitev dolgoročnega in družbenega plana občine Cerklje na Gorenjskem, dopolnitev v letu 2003. Leto kasneje pa je Občinski svet na 11. seji 14. 7. 2004 (Uradni vestnik Občine Cerklje na Gorenjskem št. 3/2004) sprejel odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Kranj za obdobje 1986 – 2000 in prostorskih sestavin družbenega plana Občine Kranj za obdobje 1986 – 1990, za območje Občine Cerklje na Gorenjskem, ki je bil dopolnjen v letu 2003. Ta odlok ureja spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana občine Cerklje na Gorenjskem, večino elementov pa je prevzel iz prejšnjega odloka iz leta 2002.

Prostorske sestavine dolgoročnega plana občine Cerklje na Gorenjskem iz odloka iz leta 2002 vsebujejo urbanistične zasnove Cerkelj na Gorenjskem in Letališča Brnik, kartografski del, krajinsko zasnovo Krvavca, ureditvena območja ostalih naselij in kartografsko dokumentacijo, ki spada k planu. Prostorske sestavine družbenega plana Občine Cerklje na Gorenjskem iz tega odloka pa imajo poseben poudarek na programskih zasnovah širitve večjih območij naselij v občini in obravnavi kompleksnih posegov v okviru urbanistične zasnove Letališča Brnik.

Nato je bil v letu 2004 sprejet nov odlok, ki opredeljuje spremembe in dopolnitve, ki se nanašajo na:

- dopolnjen koncept razvoja urbanistične zasnove Cerkelj,
- zagotovitev zadostnih površin za razvoj kmetijskih dejavnosti (širitve in selitve kmetij),
- uskladitev dejanskega stanja s planskim aktom,

- določitev podrobnejše namenske rabe prostora in temu primerno novo definiranje morfoloških enot ter
- skladno usmeritvam iz smernic pristojnih nosilcev urejanja prostora se dopolnijo tudi usmeritve po posameznih sektorskih področjih.

Dolgoročni razvoj Občine Cerklje na Gorenjskem določa naslednje cilje:

- krepitev kmetijske proizvodnje na obsežnih površinah najkvalitetnejših kmetijskih zemljišč nižinskega dela občine, ki predstavljajo temelj proizvodnje hrane tudi v državnem merilu,
- razvoj turistično-rekreativnih dejavnosti s poudarkom na prepletu turističnih dejavnosti tako ključnega segmenta krajinske zasnove Krvavca , Štefanje Gore in drugih turističnih območij urbanistične zasnove Cerkelj,
- razvoj vodilnega prometnega potenciala v državi, letališča Brnik z dejavnostmi, ki bodo pospeševale gospodarski razvoj ne samo letališča, marveč tudi širšega prostora,
- posodobitev in izgradnja komunalne infrastrukture,
- varstvo voda in zraka
- varstvo temeljnih dobrin proizvodnje hrane, naravne in kulturne dediščine ter človekovih pravic.

Primer ene spremembe:

»Zadnjemu odstavku točke 4.1.4. Skupna izhodišča in cilji podpoglavja 4. URBANISTIČNA ZASNOVA LETALIŠČA BRNIK se dodata nova stavka, ki se glasita: *Dopušča se začasna izraba zahodnega dela območja v športnorekreativne namene (supermoto in kros). V primeru realizacije primarnih dejavnosti območja, se začasna izraba ukine in območje sanira.*«

(PS SDPO, 2004)

2.3.2 Občinski prostorski načrt občine Cerklje na Gorenjskem

Občinski svet Občine Cerklje na Gorenjskem je na svoji 22. Redni seji 10. 9. 2014 sprejel Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Cerklje na Gorenjskem, ki določa cilje in izhodišča, zasnovo prostorskega razvoja občine, zasnovo gospodarske javne infrastrukture in grajenega javnega dobra, usmeritve za prostorski razvoj, koncepte prostorskega razvoja pomembnih naselij in območij ter spremljanje stanja prostra. OPN je sestavljen iz besedila OPN in kartografskega dela, ki vsebuje grafične prikaze strateškega in izvedbenega dela. Besedilo OPN obsega uvodne določbe, izvedbeni del, strateški del, prehodne določbe ter končne določbe.

Besedilo strateškega dela vsebuje:

- cilje in izhodišča prostorskega razvoja občine,
- zasnovo prostorskega razvoja občine,
- zasnovo GJI in grajenega javnega dobrega,
- usmeritve za prostorski razvoj ter
- koncepte prostorskega razvoja pomembnih naselij in območij.

Besedilo izvedbenega dela vsebuje:

- enote urejanja prostora,
- območja namenske rabe prostora,
- prostorske izvedbene pogoje ter
- določbe po posameznih enotah urejanja.

Grafični prikazi strateškega dela so:

- prikazi zasnove prostorskega razvoja občine,
- prikazi zasnove GJI,
- prikazi usmeritev za razvoj poselitve in celovito prenovu z območji naselij, območji razpršene gradnje in območji razpršene poselitve,
- prikazi usmeritev za razvoj v krajini ter
- prikazi usmeritev za določitev namenske rabe zemljišč.

Grafični prikazi izvedbenega dela so:

- pregledna karta občine z razdelitvijo na liste,
- pregledna karta občine s prikazom osnovne namenske rabe in ključnih omrežij gospodarske javne infrastrukture,
- prikaz območij enot urejanja prostora, podrobnejše namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev,
- prikaz območij enot urejanja prostora in GJI,
- prostorski izvedbeni pogoji po posameznih enotah urejanja prostora ter
- podrobni prostorski izvedbeni pogoji za posamezno enoto urejanja prostora.

Občina Cerklje na Gorenjskem pokriva območje na prehodu Ljubljanske kotline v hriboviti svet Kamniško-savinjskih Alp ter Tunjiškega gričevja. Glede na krajinske, poselitvene in funkcijske značilnosti se območje občine deli na nižinski del in hriboviti del. Nižinski del sestavljajo naselja nižinskega dela, Cerkljansko polje ter letališče Jožeta Pučnika. Hriboviti del pa je sestavljen iz območja Krvavca ter ostalih pobočij hribovitega dela. V občini je 30 statističnih naselij, od tega jih dve tretjini leži v nižinskem, ena tretjina pa v hribovitem delu občine. V občini sta tudi dve območji, ki sta gospodarsko ključnega pomena za občino. To sta mednarodno letališče Brnik v južnem delu občine ter žičniški center Krvavec v skrajnem

severnem delu občine. Predvideno je razvijanje turistične ponudbe in širjenja dejavnosti žičniškega centra Krvavec, razvijanja omrežja gospodarskih con, širjenja letališča Jožeta Pučnika Ljubljana ter izgradnja železniške infrastrukture, katera pa še danes ni realizirana. Ker ta naloga temelji na primerjavi osnovne in podrobne namenske rabe prostora, je zelo pomembna tudi delitev namenske rabe prostora po veljavnem OPN občine. V OPN je prikazana delitev osnovne in podrobne namenske rabe ter še členitev na podrobnejšo namensko rabo prostora, kar nam prikazuje preglednica 4.

Preglednica 3: Tipi območij osnovne in podrobnejše namenske rabe prostora

OBMOČJA OSNOVNE NAMENSKE RABE	OBMOČJA PODROBNJŠE NAMENSKE RABE	ČLENITEV PODROBNJŠE NAMENSKE RABE
I. OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ		
	S - OBMOČJA STANOVANJ	
	SS - stanovanjske površine	SSs - stanovanjske površine, ki so namenjene bivanju brez spremljajočih dejavnosti
		SSc - stanovanjske površine, ki so namenjene bivanju s spremljajočimi dejavnostmi
	SB - stanovanjske površine za posebne namene	/
	SK - površine podeželskega naselja	SKs - površine podeželskega naselja, ki so namenjene površinam kmetij manjšega obsega z dopolnilnimi dejavnostmi in bivanju
		SKk - površine podeželskega naselja, ki so namenjene površinam kmetij večjega obsega z dopolnilnimi dejavnostmi in bivanju
	C - OBMOČJA CENTRALNIH DEJAVNOSTI	
	CU - osrednja območja centralnih dejavnosti	/
	CD - druga območja centralnih dejavnosti	CDi - druga območja centralnih dejavnosti, ki so namenjena vzgojnim, izobraževalnim in kulturnim dejavnostim

preglednica se nadaljuje na naslednji strani...

OBMOČJA OSNOVNE NAMENSKE RABE	OBMOČJA PODROBNJŠE NAMENSKE RABE	ČLENITEV PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE
		CDv - druga območja centralnih dejavnosti, ki so namenjena opravljanju verskih obredov
		CDd - druga območja centralnih dejavnosti, ki so pretežno namenjena poslovnim dejavnostim ter bivanju
		CDb - druga območja centralnih dejavnosti, ki so pretežno namenjena poslovnim dejavnostim
		CDp - druga območja centralnih dejavnosti, ki so pretežno namenjena poslovnim in proizvodnim dejavnostim ter bivanju
	I - OBMOČJA PROIZVODNIH DEJAVNOSTI	
	IG - gospodarske cone	IGl - gospodarske cone, ki so namenjene obrtnim, skladiščnim, prometnim, trgovskim, poslovnim in proizvodnim dejavnostim ter objektom in dejavnostim letališča
	IK - površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo	/
	B - POSEBNA OBMOČJA	
	BT - površine za turizem	/
	BD - površine drugih območij	/
	BC - športni centri	/
	Z - OBMOČJA ZELENIH POVRŠIN	
	ZS - površine za oddih, rekreacijo in šport	/
	ZP - parki	/
	ZD - druge urejene zelene površine	/
	ZK - pokopališča	/
	P - območja prometne infrastrukture	
	PC - površine cest	/
	PŽ - površine železnic	/
	PL - površine letališča	/

preglednica se nadaljuje na naslednji strani...

OBMOČJA OSNOVNE NAMENSKE RABE	OBMOČJA PODROBNIŠJE NAMENSKE RABE	ČLENITEV PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE
	PO - ostale prometne površine	POI - površine, namenjene objektom in dejavnostim letališča POm - površine za mirujoči promet
	T - OBMOČJA KOMUNIKACIJSKE INFRASTRUKTURE	
	E - OBMOČJA ENERGETSKE INFRASTRUKTURE	
	O - OBMOČJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE	
	F - OBMOČJA ZA POTREBE OBRAMBE V NASELJU	
	A - POVRŠINE RAZPRŠENE POSELITVE	As - površine razpršene poselitve namenjene bivanju
		Am - površine razpršene poselitve namenjene pretežno kmetijski dejavnosti manjšega obsega
		Ak - površine razpršene poselitve namenjene pretežno kmetijski dejavnosti večjega obsega
		Ah - površine razpršene poselitve namenjene občasnemu bivanju
	RAZPRŠENA GRADNJA	Zemljišče pod stavbo izven območij stavbnih zemljišč (informacija o dejanskem stanju)
II. OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ		
	K1 - NAJBOLJŠA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	
	K2 - DRUGA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	
III. OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ		
	G - GOZDNA ZEMLJIŠČA	
IV. OBMOČJA VODA		
	VC - CELINSKE VODE	
V. OSTALA OBMOČJA		
	OO - OSTALA OBMOČJA	

2.4 Predstavitev prostorskih aktov občine Preddvor v letih 2004 in 2014

2.4.1 Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin srednjeročnega in dolgoročnega plana občine Preddvor

Občina Preddvor je nastala leta 1994, ko se je prav tako kot Občina Cerklje na Gorenjskem odcepila od nekdanje Občine Kranj. Leta 1986 je občina Kranj sprejela dolgoročni plan občine za obdobje 1986 – 2000, ter družbeni plan Občine Kranj za obdobje 1986 – 1990.

Občinski svet Občine Preddvor je na svoji 12. seji 15. 7. 2004 sprejel Odlok o prostorskih sestavinah dolgoročnega in družbenega plana občine Preddvor (Uradno glasilo Občine Preddvor št. 11/2004). Ta odlok je urejal spremembe in dopolnitve do tedaj veljavnih prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Kranj za obdobje 1986 – 2000 ter spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin družbenega plana občine Kranj za obdobje 1986 – 1990 za območje Občine Preddvor. S tem odlokom se spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Kranj za obdobje od leta 1986 – 2000 in srednjeročnega družbenega plana občine Kranj za obdobje od leta 1986 – 1990 za območje občine Preddvor preimenujejo v prostorske sestavine dolgoročnega in družbenega plana občine Preddvor.

Dolgoročni plan občine Preddvor določa usmeritve za celotno območje občine. Vključuje poselitvena območja naslednjih naselij: Bašelj, Breg pri Kokri, Hrašre pri Preddvoru, Hrib, Kokra, Mače, Možjanca, Nova vas, Potoče, Preddvor, Spodnja Bela, Srednja Bela, Tupališče ter Zgornja Bela. Z dolgoročnim planom občina znotraj svojega območja določa dejansko in načrtovano namensko rabo zemljišč. Cilj tega določanja rab zemljišč je predvsem v varovanju obstoječih rab izven poseljenih območij (predvsem kmetijska in gozdna raba). Poleg tega pa podrobno določa namensko rabo znotraj urbanistične zasnove.

Na območju občine je opredeljena ena urbanistična zasnova s katero se določa globalno namensko rabo zemljišč v ureditvenem območju Preddvora, organizacijo dejavnosti in oblikovne pogoje za urejanje prostora. Preddvor je imel že do tedaj izdelano urbanistično zasnovo, ki je v svoje območje vključevala samo naselje Preddvor. Po sprejetju odloka pa urbanistična zasnova vključuje naselje Preddvor in bližnjo Novo vas, ki se nanj prostorsko in funkcijsko navezuje. Bistveni razvojni cilj, ki si ga je občina načrtala v okviru urbanistične zasnove Preddvor je usklajen razvoj dejavnosti v prostoru ob hkratnem ohranjanju bistvenih prvin naravnih vrednot in kulturne dediščine na področju celotne zasnove.

Z družbenim planom občina opredeljuje uresničitev srednjeročnih ciljev na področju kompleksnega urejanja prostora. Pri tem so določili šest programskih zasnov. Na območjih Bistrice Jug, poslovne cone, športnega parka, Zaplate in Tupališč je bilo predvideno kompleksno urejanje Urbanistične zasnove Preddvor. Na območju Tupališč pa je predvidena

organizacija prostora zaradi širitve območij za poselitev naselja Tupališče. (PS SDPO Preddvor, 2004)

2.4.2 Občinski prostorski načrt občine Preddvor

Občina Preddvor je do uveljavitve ZPNačrt v letu 2005 pričela s pripravo Strategije prostorskega razvoja (SPRO). Občina je postopek priprave SPRO vodila vse do uveljavitve ZPNačrt leta 2007. Nato so v skladu s sprejetim novim zakonom tudi na občini sprejeli sklep o pripravi OPN-ja, ki naj bi predstavljal nadaljevanje pred tem veljavnega postopka SPRO. Občinski svet Občine Preddvor je na svoji 31. redni seji, 24. 9. 2014 sprejel Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Preddvor. OPN vsebuje strateški in izvedbeni del.

Strateški del vsebuje:

- izhodišča in cilje prostorskega razvoja občine,
- zasnovo prostorskega razvoja občine,
- zasnovo gospodarske javne infrastrukture in grajenega javnega dobrega,
- usmeritve za prostorski razvoj,
- koncept prostorskega razvoja območja naselja Preddvor in
- spremljanje stanja okolja.

Izvedbeni del vsebuje:

- enote urejanja prostora,
- območja namenske rabe prostora,
- prostorske izvedbene pogoje,
- prostorske izvedbene pogoje na območjih predvidenih občinskih podrobnih prostorskih načrtov ter
- posebne določbe (za območja doline Kokre, Krvavca, visokogorja ter Brezjanske ravnine).

Razvojni projekti občine so:

- rekonstrukcija obstoječih in ureditev več novih priključkov na regionalno cesto RI 210 (Zgornje Jezersko – Škofja Loka),
- izgradnja zahodne obvozne ceste med lokalnima cestama LC 183051 in LC 326101, pri čemer je na obeh priključkih predvidena gradnja krožišč,
- z razvojem prometnic je predvidena skupaj s konceptom zelenega sistema naselja izgradnja in razvoj kolesarskih in pešpoti,
- razvijanje sistema javnega potniškega prometa predvsem na nivoju regije, pri čemer se izboljšujejo povezave med lokalnimi središči (Kranj) in posameznimi turističnimi destinacijami (jezero Črnava),

- dokončna izgradnja kanalizacijskega omrežja, pri čemer je predvidena ureditev ločenega odvodnjavanja s centralno čistilno napravo v Tupališčah,
- povečanje izkoriščenosti in razširitev sistema daljinskega ogrevanja z biomasno na območje naselja Hrib in severnega dela naselja Tupališče,
- na južnem delu mesta je v skladu s potrebami na obstoječi lokaciji predvidena širitev površin pokopališča v smeri juga,
- celovita prenova kompleksa gradu Dvor z okolico v osrednjem delu Preddvora,
- oblikovanje novega jedra ob lokalni cesti med kompleksoma Jelovice in gradu Hrib, ki bi bil namenjen poslovnim, oskrbnim in storitvenim dejavnostim ter zagotavljanju dodatnih stanovanjskih kapacitet.

Ker ta naloga temelji na primerjavi osnovne in podrobne namenske rabe prostora, je zelo pomembna tudi delitev namenske rabe prostora v veljavnem OPN občine. V OPN je prikazana delitev osnovne in podrobne namenske rabe in še členitev na podrobnejšo namensko rabo prostora (preglednica 5).

Preglednica 4: Tipi območij osnovne in podrobnejše namenske rabe prostora

OBMOČJA OSNOVNE NAMENSKE RABE	OBMOČJA PODROBNJŠE NAMENSKE RABE	ČLENITEV PODROBNJŠE NAMENSKE RABE
I. OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ		
	S - OBMOČJA STANOVANJ	
	SS - stanovanjske površine	/
	SB - stanovanjske površine za posebne namene	/
	SK - površine podeželskega naselja	/
	C - OBMOČJA CENTRALNIH DEJAVNOSTI	
	CU - osrednja območja centralnih dejavnosti	/

preglednica se nadaljuje na naslednji strani...

OBMOČJA OSNOVNE NAMENSKE RABE	OBMOČJA PODROBNJŠE NAMENSKE RABE	ČLENITEV PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE
	CD - druga območja centralnih dejavnosti	CDi - druga območja centralnih dejavnosti, ki so namenjena vzgojnim, izobraževalnim in kulturnim dejavnostim
		CDv - druga območja centralnih dejavnosti, ki so namenjena opravljanju verskih obredov
		CDp - druga območja centralnih dejavnosti, ki so pretežno namenjena poslovnim in proizvodnim dejavnostim ter bivanju
	I - OBMOČJA PROIZVODNIH DEJAVNOSTI	
	IG - gospodarske cone	/
	IK - površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo	/
	B - POSEBNA OBMOČJA	
	BT - površine za turizem	BTn = nastanitveni kompleksi
		BTk = koče in drugi manjši turistični objekti
	Z - OBMOČJA ZELENIH POVRŠIN	
	ZS - površine za oddih, rekreacijo in šport	/
	ZP - parki	/
	ZD - druge urejene zelene površine	/
	ZK - pokopališča	/
	P - območja prometne infrastrukture	
	PC - površine cest	/
	PO - ostale prometne površine	/
	O - OBMOČJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE	
	A - POVRŠINE RAZPRŠENE POSELITVE	Am - površine razpršene poselitve namenjene pretežno kmetijski dejavnosti manjšega obsega
		Ak - površine razpršene poselitve namenjene pretežno kmetijski dejavnosti večjega obsega

preglednica se nadaljuje na naslednji strani...

OBMOČJA OSNOVNE NAMENSKE RABE	OBMOČJA PODROBNIŠE NAMENSKE RABE	ČLENITEV PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE
	RAZPRŠENA GRADNJA	Zemljišče pod stavbo izven območij stavbnih zemljišč (informacija o dejanskem stanju)
II. OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ		
	K1 - NAJBOLJŠA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	
	K2 - DRUGA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	
III. OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ		
	G - GOZDNA ZEMLJIŠČA	
IV. OBMOČJA VODA		
	V - OBMOČJA POVRŠINSKIH VODA	
	VC - CELINSKE VODE	
V. OSTALA OBMOČJA		
	L - OBMOČJA MINERALNIH SNOVI	
	LN – površine nadzemnega pridobivalnega prostora	
	OO - OSTALA OBMOČJA	

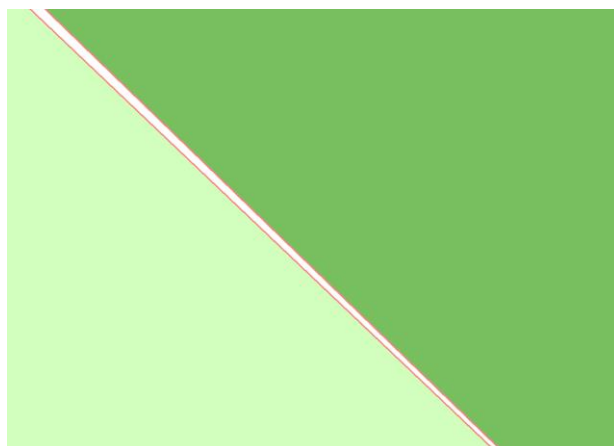
Vir: 48. člen OPN Preddvor, 2014

3 METODOLOGIJA IN PODATKI

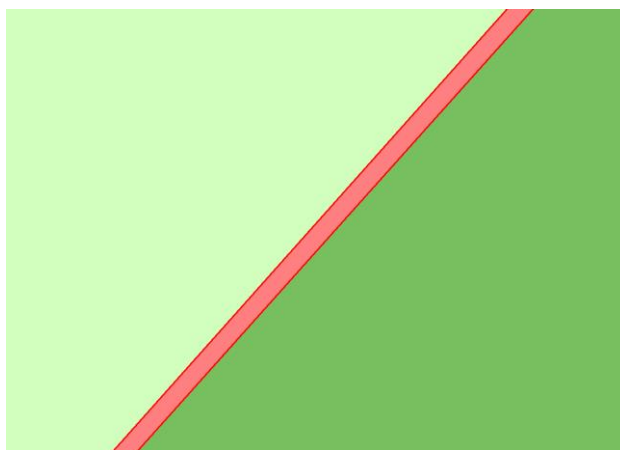
3.1.1 Podatki

Podatke veljavnih občinskih prostorskih načrtov smo pridobili na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor, na sedežu občine ter pri izdelovalcih prostorskih aktov. Na občin smo pridobili PS SDPO Cerklje na Gorenjskem s spremembami in dopolnitvami. Podatke PS SDPO Preddvor s spremembami in dopolnitvami smo pridobili od podjetja RRD, REGIJSKA RAZVOJNA DRUŽBA d.o.o., ki je izdelovalo vse prostorske akte za Občino Preddvor. Druge kartografske podlage, za pomoč pri analizah smo pridobili na Geodetski upravi Republike Slovenije (GURS).

Podatke, ki smo jih pridobili iz različnih virov, smo v programskem okolju ArcGIS 10.3. topološko uredili. Odpravili smo morebitna prekrivanja poligonov ali morebitne praznine med poligoni. V naših podatkih sta se pojavila oba tipa napak, ki smo jih s popravo poligonov odstranili.

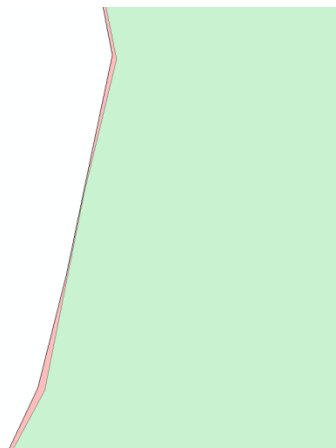


Slika 1: Primer delovanja pravila Must Not Have Gaps



Slika 2: Primer delovanja pravila Must Not Overlap

S prekrivanjem sloja namenske rabe prostora viz dveh časovnih obdobjaj smo tudi ugotovili, da se je spremenila meja občine oziroma območje namenske rabe prostora. Primerjava podatkov je mogoča, v kolikor analiziramo enako območje, zato smo poiskali presečno območje med PS SDPO in OPN: S pomočjo ukaza »Clip« v programa ArcMap smo določili presečno območje obdelave. Primer odstopanja med PS SDPO in OPN je prikazano na sliki 3.



Slika 3: Primer odstopanja med PS SDPO Preddvor (2004) in OPN Preddvor(2014)

3.2.2 Metodologija dela

Metodologija za izvedbo primerjave namenskih rab prostora je bila izdelan v okviru diplomske naloge Fink (Fink, letnica) in Kerpan (Kerpan, letnica). Delo po enotni metodologiji omogoča primerjavo dobljenih rezultatov za vse občine v Sloveniji. Pomembno pa je, da na podlagi metodologije in preglednice v prilogi A (Fink, Krpan, 2012) izdelamo lastne preglednice (preglednica 6 in preglednica 7) za obravnavane občine. Preglednice so osnova za izvedbo primerjave namenskih rab med prostorskimi akti v različnih časovnih obdobjih, saj kategorije dejanske rabe v PS SDPO niso bile poenotene. Lahko se razlikujejo med občinami, hkrati pa so opazne tudi razlike v odnosu do veljavnega OPN.

Prikaz in primerjava kategorij namenske rabe prostora glede na obravnavane prostorske akte Občine Cerklje na Gorenjskem v letih 2004 in 2014 je prikazana v preglednici 5, za Občino Preddvor pa v preglednici 6.

Preglednica 5: Kategorije namenske rabe prostora Občine Cerklje na Gorenjskem med PS SDPO Cerklje na Gorenjskem (2004) in OPN Cerklje na Gorenjskem (2014)

<i>Pravilnik (2003), PS SDPO Cerklje na Gorenjskem, 2004</i>		<i>Pravilnik OPN (2007), OPN Cerklje na Gorenjskem, 2014</i>	
I. OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ			
Območja podrobnejše namenske rabe prostora	Površine podrobne namenske rabe prostora	Površine podrobnejše namenske rabe prostora	Območja podrobnejše namenske rabe prostora
1. območja stanovanj s	1.1 območja eno in dvostanovanjskih stavb SE	1.1 območja eno in dvostanovanjskih stavb SS	1. območja stanovanj s
	1.5 stanovanjska območja s kmetijskimi gospodarstvi SB	1.3 površine podeželskega naselja SK	
	1.4 površine počitniških hiš SP	1.4 območja počitniških hiš SP	

preglednica se nadaljuje...

3. območja javne infrastrukture D	3.1 območja vzgoje in izobraževanja DI	2.1 osrednja območja centralnih dejavnosti CU	2. območja centralnih dejavnosti C	
	3.3 območja zdravstva DZ			
	3.4 območja socialnega varstva DV			
	3.5 območja kulture DK			
	3.6 območja javne uprave DU			
	3.7 območja čaščenja in opravljanja verskih dejavnosti DC			
4. mešana območja M	4.1 območja urbanih središč MS	2.1 osrednja območja centralnih dejavnosti CU		
	4.2 območja storitvenih, proizvodnih in trgovskih dejavnosti MP			
3. območja javne infrastrukture D	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	2.2 druga območja centralnih dejavnosti CD		
3. območja proizvodnih dejavnosti I	3.1 površine za industrijo IP	2.1 industrijska območja PI	2. območja proizvodnih dejavnosti P	
	3.2 gospodarske cone IG	2.2 druga proizvodna območja PD		
	3.3 površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo IK			
4. mešana območja M	4.4 turistična območja z nastanitvijo MI	4.1 površine za turizem BT	4. posebna območja B	
	4.3 posebna območja MB	4.2 površine drugih območij BD		
5. območja športno rekreacijskih in zelenih površin Z	5.1 površine za oddih, rekreacijo in šport ZS	5.1 površine za oddih, rekreacijo in šport ZS	5. območja zelenih površin Z	
	5.2 parki ZP	5.2 parki ZP		
	5.5 pokopališča ZK	5.5 pokopališča ZK		
6. območja prometne infrastrukture I	6.1 območja državnih cest DC	6.1 površine cest PC	6. območja prometnih površin P	
	6.2 območja lokalnih cest LC			
	6.3 območja kolesarskih poti (DK - državne kolesarske poti, LK - lokalne kolesarske poti) DK			
	6.7 območja letališč, vzletišč (IL - letališče, IV - vzletišče) IL			6.3 letališča PL
				6.6 ostale prometne površine PO
7. območja komunikacijske infrastrukture T	7.1 območja objektov in naprav TO	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	7. območja komunikacijske infrastrukture T	

preglednica se nadaljuje...

8. območja energetske infrastrukture E	8.3 območja z oskrbo s plinom EP	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	8. območja energetske infrastrukture E
9. območja komunalne in okoljske infrastrukture O	9.1 območja za oskrbo z vodo OV	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	9. območja okoljske infrastrukture O
	9.3 območja za čiščenje voda OC		
14. območja za potrebe obrambe OB	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	10. območja za potrebe obrambe v naselju F
R	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	11. površine razpršene poselitve A
II. OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ			
12. območja kmetijskih zemljišč	12.1 območja intenzivne kmetijske proizvodnje KI	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	1. najboljša kmetijska zemljišča K1
			2. druga kmetijska zemljišča K2
III. OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ			
13. območja gozdov G	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	1. gozdna zemljišča G
IV. OBMOČJA VODA			
10. območja površinskih voda V	10.1 vodna zemljišča celinskih voda VC	1.1 celinske vode VC	1. površinske vode V
V. OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ			
	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	4. ostala območja OO

Preglednica 6: Kategorije namenske rabe prostora Občine Preddvor med PS SDPO Preddvor(2004) in OPN Preddvor (2014)

Pravilnik (2003), PS SDPO Preddvor, 2004		Pravilnik OPN (2007), OPN Preddvor, 2014	
I. OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ			
Območja podrobnejše namenske rabe prostora	Površine podrobne namenske rabe prostora	Površine podrobnejše namenske rabe prostora	Območja podrobnejše namenske rabe prostora
1. območja stanovanj S	1.1 območja eno in dvostanovanjskih stavb SE	1.1 stanovanjske površine SS	1. območja stanovanj S
	1.2 območja večstanovanjskih stavb SV		
	1.3 stanovanjska območja za posebne namene SS	1.2 stanovanjske površine za posebne namene SB	
	1.5 stanovanjska območja s kmetijskimi gospodarstvi SK	1.3 površine podeželskega naselja SK	
	1.4 območja počitniških hiš SP	1.4 površine počitniških hiš SP	

preglednica se nadaljuje...

3. območja javne infrastrukture D	3.1 območja vzgoje in izobraževanja DI	2.1 osrednja območja centralnih dejavnosti CU	2. območja centralnih dejavnosti C
	3.3 območja zdravstva DZ		
	3.4 območja socialnega varstva DV		
	3.5 območja kulture DK		
	3.6 območja javne uprave DU		
4. mešana območja M	4.1 območja urbanih središč MS	2.1 osrednja območja centralnih dejavnosti CU	3. območja proizvodnih dejavnosti I
	4.2 območja storitvenih, proizvodnih in trgovskih dejavnosti MP		
3. območja javne infrastrukture D	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	2.2 druga območja centralnih dejavnosti CD	
2. območja proizvodnih dejavnosti P	2.1 industrijska območja PI	3.2 gospodarske cone IG	3. območja proizvodnih dejavnosti I
		3.3 površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo IK	
4. mešana območja M	4.4 turistična območja z nastanitvijo MI	4.1 površine za turizem BT	4. posebna območja B
	4.3 posebna območja MB		
5. območja športno rekreacijskih in zelenih površin Z	5.1 površine za oddih, rekreacijo in šport ZS	5.1 površine za oddih, rekreacijo in šport ZS	5. območja zelenih površin Z
	5.2 parki ZP	5.2 parki ZP	
	5.3 druge zelene površine ZD	5.4 druge urejene zelene površine ZD	
	5.5 pokopališča ZK	5.5 pokopališča ZK	
6. območja prometne infrastrukture I	6.1 območja državnih cest DC	6.1 površine cest PC	6. območja prometnih površin P
	6.2 območja lokalnih cest LC		
	6.3 območja kolesarskih poti (DK- državne kolesarske poti, LK - lokalne kolesarske poti) DK		
	6.4 območja prometnih površin izven vozišča IP		
9. območja komunalne in okoljske infrastrukture O	9.1 območja za oskrbo z vodo OV	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	9. območja okoljske infrastrukture O
	9.3 območja za čiščenje voda OC		
R	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	11. površine razpršene poselitve A

preglednica se nadaljuje...

4. mešana območja M	4.4 turistična območja z nastanitvijo MI	4.1 površine za turizem BT	4. posebna območja B
	4.3 posebna območja MB		
5. območja športno rekreacijskih in zelenih površin Z	5.1 površine za oddih, rekreacijo in šport ZS	5.1 površine za oddih, rekreacijo in šport ZS	5. območja zelenih površin Z
	5.2 parki ZP	5.2 parki ZP	
	5.3 druge zelene površine ZD	5.4 druge urejene zelene površine ZD	
	5.5 pokopališča ZK	5.5 pokopališča ZK	
6. območja prometne infrastrukture I	6.1 območja državnih cest DC	6.1 površine cest PC	6. območja prometnih površin P
	6.2 območja lokalnih cest LC		
	6.3 območja kolesarskih poti (DK- državne kolesarske poti, LK - lokalne kolesarske poti) DK		
	6.4 območja prometnih površin izven vozišča IP		
9. območja komunalne in okoljske infrastrukture O	9.1 območja za oskrbo z vodo OV	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	9. območja okoljske infrastrukture O
	9.3 območja za čiščenje voda OC		
R	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	11. površine razpršene poselitve A
II. OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ			
12. območja kmetijskih zemljišč	12.1 območja intenzivne kmetijske proizvodnje KI	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	1. najboljša kmetijska zemljišča K1 2. druga kmetijska zemljišča K2
III. OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ			
1. gozdna zemljišča G	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	13. območja gozdov
IV. OBMOČJA VODA			
1. površinske vode V	1.1 celinske vode VC	10.1 vodna zemljišča celinskih voda	10. območja površinskih voda
V. OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ			
11. območja mineralnih snovi L	1.1 površine nadzemnega pridobivalnega prostora LN	11.1 območje nadzemnega pridobivalnega prostora LN	1. območja mineralnih snovi
4. ostala območja OO	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	

preglednica se nadaljuje...

II. OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ			
12. območja kmetijskih zemljišč	12.1 območja intenzivne kmetijske proizvodnje KI	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	1. najboljša kmetijska zemljišča K1 2. druga kmetijska zemljišča K2
III. OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ			
1. gozdna zemljišča G	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	13. območja gozdov
IV. OBMOČJA VODA			
1. površinske vode V	1.1 celinske vode VC	10.1 vodna zemljišča celinskih voda	10. območja površinskih voda
V. OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ			
11. območja mineralnih snovi L	1.1 površine nadzemnega pridobivalnega prostora LN	11.1 območje nadzemnega pridobivalnega prostora LN	1. območja mineralnih snovi
4. ostala območja OO	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	podrobnejša raba s pravilnikom ni podana	

4 ANALIZA IN PRIMERJAVA NAMENSKE RABE PROSTORA MED LETOMA 2004 IN 2014 ZA OBČINI CERKLJE NA GORENJSKEM IN PREDDVOR

4.1 Predstavitev obravnavanih občin

V diplomski nalogi smo izvajali analizo in primerjavo namenske rabe prostora na primeru dveh občin in sicer Občine Cerklje na Gorenjskem in Preddvor.

4.1.1 Občina Cerklje na Gorenjskem



Občina Cerklje na Gorenjskem je nastala leta 1994, ko se je odcepila od tedanje občine Kranj. Občina je dedinja zgodovinske prafare in leži na prehodu iz Ljubljanske kotline v visokogorski svet Kamniško-Savinjskih Alp. Pokriva 79 km² in ima 7227 prebivalcev, pri čemer je gostota prebivalstva izrazito večja v južnem ravninskem delu občine, v goratem delu občine pa je poseljenost bistveno manjša.

Slika 4: Grb Občine Cerklje na Gorenjskem (www.cerklje.si)

Cerklje so že pred ustanovitvijo v stari kranjski občini po družbenem planu razvijali kot lokalno oskrbno središče in opremili s potrebnimi funkcijami, zato je bilo ob reformi lokalne samouprave jasno, da bodo med novonastalimi občinami tudi Cerklje na Gorenjskem. Občino sestavlja 25 vaških skupnosti: Adergas, Ambrož pod Krvavcem, Apno, Cerklje na Gorenjskem, Češnjevke, Dvorje, Grad, Lahovče, Poženik, Praprotna Polica, Pšata, Pšenična Polica, Ravne, Sidraž, Spodnji Brnik, Stiška vas, Sveti Lenart, Šenturška Gora, Šmartno, Štefanja Gora, Vašca, Velesovo, Vopovlje, Zalog ter Zgornji Brnik. Cerklje na Gorenjskem so danes pomembno vozlišče poti, ki vodijo skozi vasi pod gorskim obodom in po pobočjih Krvavca. Občina prav gotovo sodi med območja s komparativnimi prednostmi, kar v te kraje privablja mnogo ljudi, predvsem zaradi smučišča Krvavec ter vedno bolj mednarodno pomembnega letališča Brnik.



Slika 5: Lega Občine Cerklje na Gorenjskem v Sloveniji

Preglednica 7 nam prikazuje število prebivalcev v občini Cerklje na Gorenjskem med leti 2004 in 2014. Po uradnih podatkih naj bi konec leta 2015 v občini živelo 7406 prebivalcev pri čemer je 3725 moških in 3681 žensk, njihova povprečna starost prebivalcev pa je 39,6 let. Občina je redko poseljena saj na enem km² žvini 94,9 prebivalcev, naravni prirast pa znaša 27, kar pomeni, da je bilo večja rodnost od umrljivosti. Iz podatkov smo razbrali tudi, da je bilo v občini konec leta 2015 3291 delovno aktivnih prebivalcev. Povprečna mesečna neto plača zaposlenega pa je v občini Cerklje na Gorenjskem znašala 1431,88 €. (SURS, 2016)

Preglednica 7: Število prebivalcev v Občini Cerklje na Gorenjskem med leti 2004 in 2014 (SURS, 2016)

Leto	2004	2006	2008	2010	2011	2012	2013	2014
Število prebivalcev	6479	6676	6803	7084	7122	7229	7317	7356

4.1.2 Občina Preddvor



Občina Preddvor je bila ustanovljena leta 1994, kot ena izmed naslednic bivše občine Kranj. Sprva je bila združena s sedanjo občino Jezersko, svoj sedanji obseg pa je dobila leta 1998, ko je Jezersko postala samostojna občina. Preddvor leži v osrednjem delu Gorenjske in meji na Občino Jezersko (na severu), Občino Kamnik (na vzhodu), na Mestno občino Kranj (na jugozahodu) ter na Občini Cerklje na Gorenjskem in Šenčur (na jugu). Občina pokriva 87 km² in ima 3232 prebivalcev.

Slika 6: Grb Občine Preddvor (www.preddvor.si)

Glede na različne funkcijske, poselitvene značilnosti ter reliefne značilnosti lahko območje občine razdelimo na dve podobmočji:

- nižinski del, ki obsega območje Brezjsanske ravnine in predstavlja pretežno poseljeno območje v jugozahodnem delu občine, izločen pa je vzhodni del doline Kokre ter
- hriboviti del, ki obsega vzhodni in severni del občine vključno z dolino Kokre, Krvavški predel ter vzhodno in zahodno visokorje.

Občino sestavlja 14 naselij, ki večinoma ležijo v ravninskem delu občine. To so: Bašelj, Breg ob Kokri, Hraše pri Preddvoru, Hrib, Kokra, Mače, Možjanca, Nova vas, Potoče, Preddvor, Spodnja Bela, Srednja Bela, Tupališče ter Zgornja Bela. Občina Preddvor ima izjemne naravne kvalitete visokogorskega sveta, predvsem urejene planinske poti po okoliških vrhovih, številne ohranjene kulturnozgodovinske spomenike v nižinskem delu (grad Hrib, grad Preddvor, grad Turn...) ter območje jezera Črnava, ki je primerno za sprehajanje in se ponaša z neokrnjeno naravo.



Slika 7: Lega Občine Preddvor v Sloveniji

Preglednica 8 nam prikazuje število prebivalcev v občini Preddvor za obdobje med letoma 2004 in 2014. Po podatkih iz Statističnega urada Republike Slovenije naj bi konec leta 2015 v občini živel 3568 prebivalcev pri čemer je 1731 moških in 1837 žensk, njihova povprečna starost prebivalcev pa je 42,9 let. Občina je zelo redko poseljena saj na enem km² živi 41 prebivalcev, naravni prirast pa je leta 2013 znašal -21, iz česar lahko ugotovimo, da je umrljivost večja od rojstev. Iz podatkov smo razbrali tudi, da je bilo v občini konec leta 2015 1477 delovno aktivnih prebivalcev. Povprečna mesečna neto plača zaposlenega pa je v občini Preddvor znašala 890,14 €. (SURSTAT, 2016)

Preglednica 8: Število prebivalcev v Občini Preddvor med leti 2004 in 2014 (SURSTAT, 2016)

Leto	2004	2006	2008	2010	2011	2012	2013	2014
Število prebivalcev	3131	3225	3474	3499	3545	3567	3549	3556

4.2 Analiza in primerjava osnovne namenske rabe prostora v občinah Cerklje na Gorenjskem in Preddvor

Osnovno namensko rabo delimo na pet kategorij, kot je prikazano v preglednicah 3 in 4. Pred začetkom izdelave analiz smo ugotovili, da se območja občin po PS SDPO in OPN površinsko med seboj niso ujemala, zato smo morali območje urediti, da smo dobili enotno območje obdelave, ki je bilo primerno za analizo. Poleg tega smo imeli težave tudi pri podatkih PS SDPO obeh občin, saj ti podatki niso vsebovali vseh površin cest. S pomočjo primerjave digitalnega ortofota različnih starosti smo ugotovili, da se površine cest niso bistveno spreminjale, zato smo prevzeli podatke iz OPN. Na nekaterih območjih je prišlo zaradi obnove cest do manjših sprememb, ki pa smo jih ustrezno popravili.

4.2.1 Občina Cerklje na Gorenjskem

Pri analiziranju sprememb osnovne namenske rabe prostora na območju Občine Cerklje na Gorenjskem smo izvedli primerjavo PS SDPO Cerklje na Gorenjskem (priloga D) in OPN Cerklje na Gorenjskem (priloga E). Vsakemu od prostorskih aktov smo določili površine osnovne namenske rabe prostora in analizirali spremembe površin.

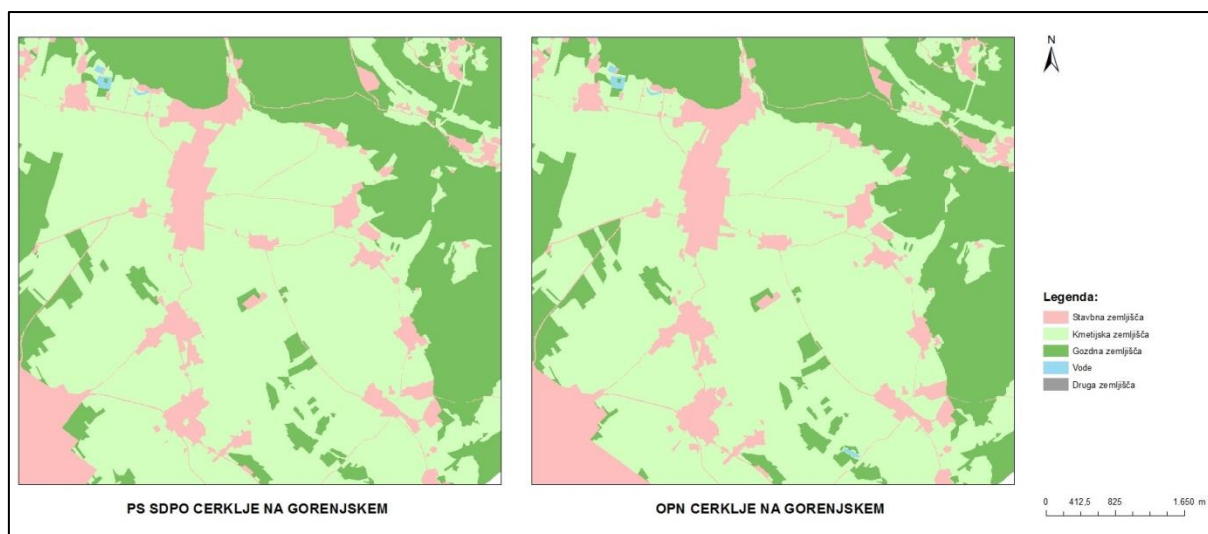
V preglednici 9 smo predstavili površine in spremembe površin med PS SDPO Cerklje na Gorenjskem in OPN Cerklje na Gorenjskem. V preglednici lahko opazimo manjši porast območij stavbnih zemljišč. Ta območja so v PS SDPO Cerklje na Gorenjskem pokrivala 10,56 % v OPN Cerklje na Gorenjskem pa 12,57 % celotne površine občine, kar pomeni, da so se povečala za 2,02 %. Vpliv tega povečanja območij stavbnih zemljišč opazimo predvsem na območjih kmetijskih zemljišč, ki jih je zaradi tega za 1,92 % manj. Pri območju gozdnih zemljišč opazimo manjši upad, saj so se zmanjšala za 0,09 % (iz 46,33 % na 46,24

%). Pri območju voda in območju drugih zemljišč večjih sprememb ni, saj so se območja voda povečala zgolj za 0,04 %, območja drugih zemljišč pa so se zmanjšala za 0,05 %.

Preglednica 9: Prikaz površin in razlike površin posameznih kategorij osnovne namenske rabe prostora za Občino Cerklje na Gorenjskem (PS SDPO Cerklje na Gorenjskem, 2004 in OPN Cerklje na Gorenjskem, 2014)

Območja osnovne namenske rabe prostora	PS SDPO Cerklje na Gorenjskem		OPN Cerklje na Gorenjskem		Razlike površin	
	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Razlika v hektarjih [ha]	Razlika v odstotkih [%]
Območja stavbnih zemljišč	823,31	10,56	980,55	12,57	157,24	2,02
Območja kmetijskih zemljišč	3331,83	42,73	3182,29	40,81	-149,54	-1,92
Območja gozdnih zemljišč	3613,00	46,33	3606,27	46,24	-6,74	-0,09
Območja voda	3,44	0,04	6,49	0,08	3,06	0,04
Območja drugih zemljišč	26,57	0,34	22,55	0,29	-4,02	-0,05
Skupaj	7798,14	100,00	7798,14	100,00	0	0

Pri analizi akta PS SDPO Cerklje na Gorenjskem smo prišli do ugotovitev, da na prebivalca v Občini Cerklje na Gorenjskem glede na podatke iz leta 2004 (6.479 prebivalcev) vsakemu prebivalcu pripada 1270,73 m² stavbnih zemljišč, glede na število prebivalcev v letu 2014 (7.356 prebivalcev) pri obravnavanem aktu OPN Cerklje na Gorenjskem pa 1332,99 m². Iz tega lahko razberemo, da se je obseg stavbnih zemljišč na prebivalca povečal za 62,26 m².



Slika 8: Prikaz primerjave območja stavbnih zemljišč v Občini Cerklje na Gorenjskem

4.2.2 Občina Preddvor

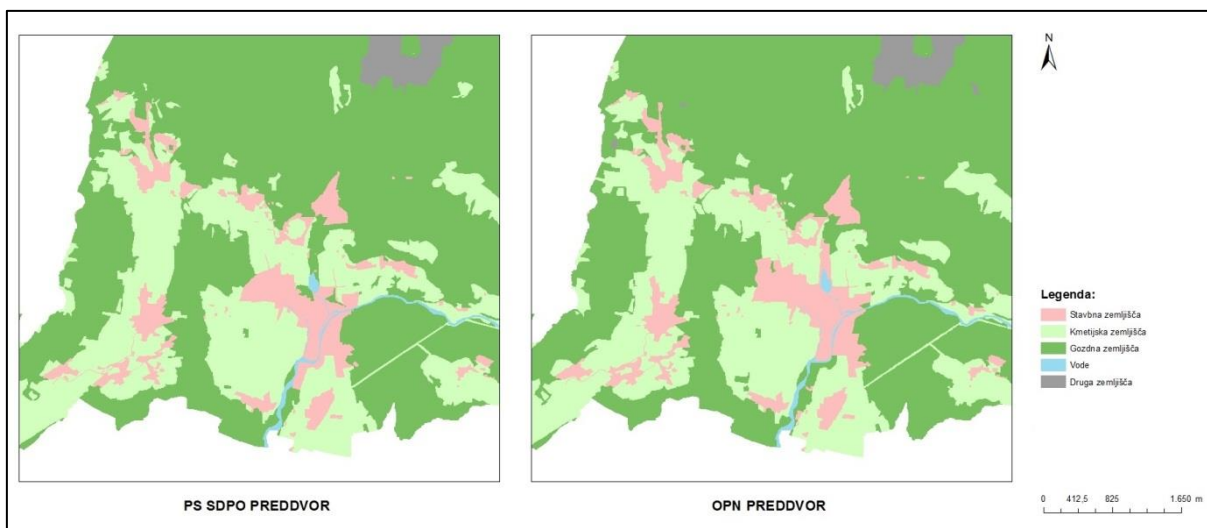
Analizo sprememb osnovne namenske rabe prostora na območju Občine Preddvor smo izvedli s primerjavo PS SDPO Preddvor (priloga B) in OPN Preddvor (priloga C). Za vsakega od prostorskih aktov smo določili površine osnovne namenske rabe prostora in analizirali spremembe.

S preglednico 10 smo predstavili površine in spremembe površin med PS SDPO Preddvor in OPN Preddvor. Opazimo lahko manjše povečanje območij stavbnih zemljišč, ki so v PS SDPO Preddvor pokrivala 2,67 % v OPN Preddvor pa 2,86 % celotne površine občine, kar pomeni, da so se povečala za 0,19 %. Ta porast stavbnih zemljišč je vplival predvsem na zmanjšanje območij kmetijskih zemljišč, ki jih je zaradi tega za 0,11 % manj (zmanjšanje iz 11,21 % na 11,10 %) ter območij gozdnih zemljišč, ki jih je prav tako manj za 0,10 % (zmanjšanje iz 69,35 % na 69,25 %). Pri območju voda in območju drugih zemljišč večjih sprememb ni, saj se območja voda praktično niso spremenila (zmanjšala so se zgolj za 0,26 ha), območja drugih zemljišč pa so se minimalno povečala za 0,02 %.

Preglednica 10: Prikaz površin in razlike površin posameznih kategorij osnovne namenske rabe prostora za Občino Preddvor (PS SDPO Preddvor, 2004 in OPN Preddvor, 2014)

Območja osnovne namenske rabe prostora	PS SDPO Preddvor		OPN Preddvor		Razlike površin	
	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Razlika v hektarjih [ha]	Razlika v odstotkih [%]
Območja stavbnih zemljišč	232,15	2,67	248,65	2,86	16,50	0,19
Območja kmetijskih zemljišč	974,96	11,21	965,46	11,10	-9,49	-0,11
Območja gozdnih zemljišč	6032,72	69,35	6024,18	69,25	-8,54	-0,10
Območja voda	43,51	0,50	43,25	0,50	-0,26	0,00
Območja drugih zemljišč	1415,79	16,28	1417,58	16,30	1,79	0,02
Skupaj	8699,13	100,00	8699,13	100,00	0	0

Pri analizi akta PS SDPO Preddvor smo ugotovili, da obseg stavbnih zemljišč na prebivalca v Občini Preddvor glede na število prebivalcev iz leta 2004 (3.131 prebivalcev) znaša 741,47 m², glede na število prebivalcev v letu 2014 (3.556 prebivalcev) pri obravnavanem aktu OPN Cerklje na Gorenjskem pa znaša 699,25 m². Iz tega lahko razberemo, da se je obseg stavbnih zemljišč na prebivalca zmanjšal za 42,21 m².



Slika 9: Prikaz primerjave območja stavbnih zemljišč v Občini Preddvor

4.3 Analiza in primerjava podrobne namenske rabe prostora v občinah Cerklje na Gorenjskem in Preddvor

4.3.1 Občina Cerklje na Gorenjskem

Analizo sprememb namenske rabe prostora na območju Občine Cerklje na Gorenjskem smo izvedli s primerjavo PS SDPO Cerklje na Gorenjskem (priloga H) in OPN Cerklje na Gorenjskem (priloga I). Iz podatkov obeh prostorskih aktov smo definirali površine podrobne namenske rabe prostora in analizirali spremembe.

S preglednico 11 smo prikazali površine podrobne namenske rabe prostora, ki smo jih določili iz podatkov PS SDPO Cerklje na Gorenjskem in OPN Cerklje na Gorenjskem ter na koncu še izračunali razlike med površinami posameznih kategorij podrobne namenske rabe prostora. Kategorije smo uskladili in prilagodili na Pravilnik OPN (2007), kar smo že pred tem prikazali v preglednici 5.

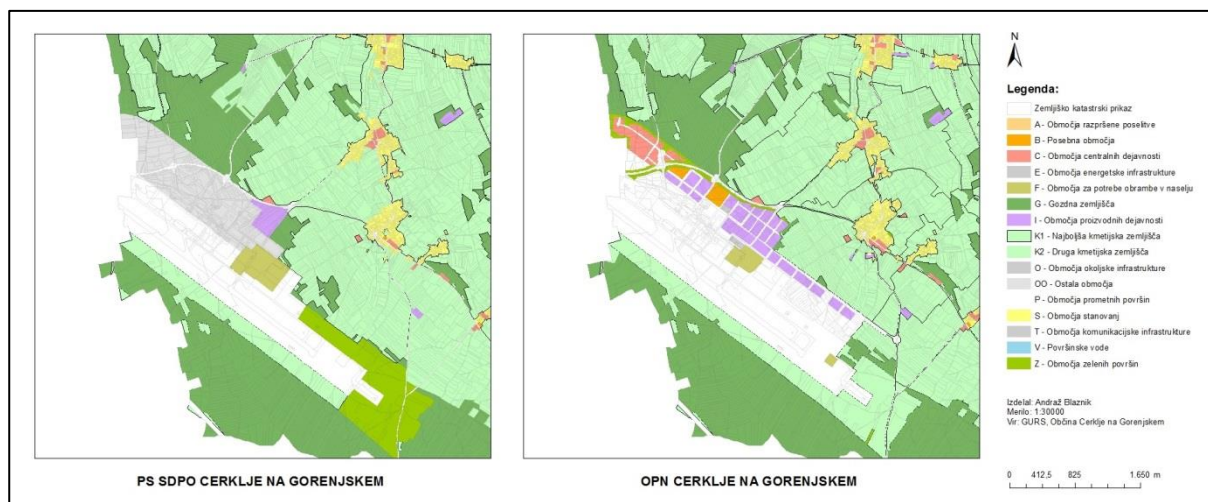
Preglednica 11: Prikaz površin in razlike površin posameznih kategorij podrobne namenske rabe prostora za Občino Cerklje na Gorenjskem (PS SDPO Cerklje na Gorenjskem, 2004 in OPN Cerklje na Gorenjskem, 2014)

Območja podrobne namenske rabe prostora	PS SDPO Cerklje na Gorenjskem		OPN Cerklje na Gorenjskem		Razlike površin	
	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Razlika v hektarjih [ha]	Razlika v odstotkih [%]
Območja stanovanj	306,91	3,94	316,49	4,06	9,58	0,12
Območja centralnih dejavnosti	44,01	0,56	67,74	0,87	23,74	0,30
Območja proizvodnih dejavnosti	17,24	0,22	60,93	0,78	43,69	0,56
Posebna območja	22,73	0,29	34,00	0,44	11,27	0,14
Območja zelenih površin	104,33	1,34	66,03	0,85	-38,30	-0,49
Območja prometnih površin	277,72	3,56	410,66	5,27	132,95	1,70
Območja komunikacijske infrastrukture	0,30	0,00	0,30	0,00	0,00	0,00
Območja okoljske infrastrukture	0,99	0,01	4,30	0,06	3,31	0,04
Območje energetske infrastrukture	0,00	0,00	0,83	0,01	0,83	0,01
Območja za potrebe obrambe v naselju	23,57	0,30	11,50	0,15	-12,07	-0,15
Območje razpršene poselitve	5,05	0,06	6,66	0,09	1,61	0,02
Gozdna zemljišča	3613,00	46,33	3607,37	46,26	-5,64	-0,07
Najboljša kmetijska zemljišča	2022,58	25,94	2310,81	29,63	288,23	3,70
Druga kmetijska zemljišča	1209,33	15,51	870,45	11,16	-338,88	-4,35
Površinske vode	3,44	0,04	6,49	0,08	3,06	0,04
Ostala območja	146,94	1,88	23,57	0,30	-123,37	-1,58
Skupaj	7798,14	100,00	7798,14	100,00	0,00	0,00

Pri analizi podrobne namenske rabe prostora Občine Cerklje na Gorenjskem smo opazili veliko pozitivnih in negativnih sprememb površin podrobne namenske rabe. Območja stanovanj so se iz 3,94 % celotne površine območja povečala na 4,06 %, kar predstavlja 0,12 % povečanje. Večji porast opazimo pri površinah centralnih dejavnosti, ki jih je za 0,30 % več, ter območij proizvodnih dejavnosti, ki so se iz 0,22 % celotne površine območja povečala na 0,78 %, kar predstavlja 0,56 % povečanje. Posebna območja so se prav tako povečala in sicer iz 22,73 ha na 34 ha kar predstavlja 0,14 % povečanje. Presenetljivo so se območja zelenih površin zmanjšala za 38,3 ha, kar predstavlja 0,49 % zmanjšanje. Območja komunikacijske infrastrukture, okoljske infrastrukture in energetske infrastrukture in območja razpršene poselitve se bistveno niso spremenila in imajo spremembe zelo majhne (do 0,04 %). Pri območju prometnih površin lahko opazimo, da so se povečala iz 3,56 % površin celotnega območja na 5,27 %, kar predstavlja 1,70 % povečanje. Območja prometnih površin smo v stari akt PS SDPO Cerklje na Gorenjskem prenesli iz podatkov za OPN Cerklje na Gorenjskem, do večjih razlik pa je prišlo predvsem zaradi podrobnejšega izrisa območja, ter širjenja letališča Jožeta Pučnika. Opazimo tudi, da so se območja gozdnih zemljišč zmanjšala iz 46,33 % celotne površine območja na 46,26 %, kar predstavlja 0,07 % zmanjšanje. Najboljša kmetijska zemljišča so se iz 2022,58 ha povečala na 2310,81 ha kar predstavlja 3,70 % povečanje. Na drugi strani pa so se druga kmetijska zemljišča iz 1209,33 ha zmanjšala na 870,45 ha, kar predstavlja 4,35 % zmanjšanje. Pri območjih kmetijskih zemljišč opazimo velik porast najboljših kmetijskih zemljišč in velik upad drugih kmetijskih zemljišč. Iz tega lahko sklepamo, da je vzrok za vpad drugih kmetijskih zemljišč v širjenju stavbnih zemljišč ter v spremembi drugih kmetijskih zemljišč v najboljše kmetijska zemljišča. Območja površinskih voda se bistveno niso spremenile, saj smo v tem obdobju zabeležili zgolj 0,04 % povečanje. Ostala območja so se zmanjšala iz 146,94 ha na 23,57 ha, kar predstavlja 1,58 % zmanjšanje.

Območje letališča Jožeta Pučnika

Do večjih povečanj površin območij centralnih dejavnosti, proizvodnih dejavnosti ter prometnih površin, je prišlo predvsem na območju mednarodnega letališča Jožeta Pučnika (Brnik), kje je v OPN Cerklje na Gorenjskem natančneje predstavljeno to območje. Na račun povečanja teh območij so se zmanjšala ostala območja, v južnem delu, pa je prišlo do spremembe, kjer je v starem PS SDPO Cerklje na Gorenjskem območje zelenih površin, so v OPN Cerklje na Gorenjskem območja drugih kmetijskih zemljišč.



Slika 10: Prikaz primerjave območja letališča Jožeta Pučnika v Občini Cerklje na Gorenjskem

4.3.2 Občina Preddvor

Spremembe namenske rabe prostora na območju Občine Preddvor smo analizirali s primerjavo PS SDPO Preddvor (priloga F) in OPN Preddvor (priloga G). Za oba prostorska akta smo definirali površine podrobne namenske rabe prostora in analizirali spremembe.

S preglednico 12 smo prikazali površine podrobne namenske rabe prostora, ki smo jih določili iz podatkov PS SDPO Preddvor in OPN Preddvor ter na koncu izračunali še razlike med površinami posamezne kategorije podrobne namenske rabe prostora. Kategorije podrobne namenske rabe smo uskladili in prilagodili na Pravilnik OPN (2007), kar smo že pred tem prikazali v preglednici 6.

Preglednica 12: Prikaz površin in razlike površin posameznih kategorij podrobne namenske rabe prostora za Občino Preddvor (PS SDPO Preddvor, 2004 in OPN Preddvor, 2014)

Območja podrobne namenske rabe prostora	PS SDPO Preddvor		OPN Preddvor		Razlike površin	
	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Razlika v hektarjih [ha]	Razlika v odstotkih [%]
Območja stanovanj	135,09	1,55	142,81	1,64	7,72	0,09
Območja centralnih dejavnosti	17,74	0,20	20,38	0,23	2,64	0,03
Območja proizvodnih dejavnosti	9,10	0,10	3,38	0,04	-5,72	-0,07

preglednica se nadaljuje...

Posebna območja	5,34	0,06	7,13	0,08	1,80	0,02
Območja zelenih površin	39,52	0,45	45,10	0,52	5,58	0,06
Območja prometnih površin	7,53	0,09	8,03	0,09	0,50	0,01
Območja okoljske infrastrukture	0,34	0,00	0,70	0,01	0,36	0,00
Območje razpršene poselitve	20,69	0,24	20,96	0,24	0,26	0,00
Gozdna zemljišča	6026,73	69,28	6024,34	69,25	-2,40	-0,03
Najboljša kmetijska zemljišča	458,16	5,27	456,09	5,24	-2,07	-0,02
Druga kmetijska zemljišča	519,48	5,97	509,37	5,86	-10,11	-0,12
Površinske vode	43,51	0,50	43,25	0,50	-0,26	0,00
Ostala območja	1415,79	16,28	1416,84	16,29	1,05	0,01
Območja mineralnih surovin	0,10	0,00	0,73	0,01	0,64	0,01
Skupaj	8699,13	100,00	8699,13	100,00	0,00	0,00

Pri podrobni namenski rabi prostora Občine Preddvor smo opazili veliko pozitivnih in negativnih sprememb površin podrobne namenske rabe. Območja stanovanj so se iz 1,55 % celotne površine območja povečala na 1,64 %, kar predstavlja 0,09 % povečanje. Območja centralnih dejavnosti so se iz 17,74 ha povečala na 20,38 ha, kar predstavlja 0,03 % povečanje, na drugi strani pa so se območja proizvodnih dejavnosti, ki so v PS SDPO obsegala 0,10 % celotne površine območja zmanjšale na 0,04 %, kar predstavlja 0,07 % zmanjšanje. Posebna območja, območja okoljske infrastrukture, ostala območja, območja razpršene poselitve in območja mineralnih snovi se bistveno niso spreminjala, saj je so vse spremembe manjše od 0,02 %. Pri območjih prometnih površin lahko opazimo, da so se te površine iz 7,53 ha povečale na 8,03 ha, kar predstavlja 0,01 % povečanje. Območja prometnih površin smo v stari akt PS SDPO Preddvor prenesli iz podatkov za OPN Preddvor z določenimi spremembami ob pomoči z digitalnim ortofotom. Do povečanja območij

prometnih površin je prišlo zaradi nekaterih obnov cest in je zato minimalno. Območja gozdnih zemljišč so se iz 69,28 % površine celotnega območja zmanjšale na 69,25 %, kar predstavlja 0,03 % zmanjšanje. Pri območjih najboljših kmetijskih zemljišč lahko opazimo, da so se ta območja iz 458,16 ha zmanjšala na 456,09 ha, kar predstavlja 0,02 % zmanjšanje. Zmanjšanje pravtako beležimo pri območjih drugih kmetijskih zemljišč, ki so v PS SDPO obsegala 519,48 ha v OPN pa 509,37 ha, kar predstavlja 0,12 % zmanjšanje. Območja kmetijskih zemljišč so se zmanjšala predvsem na račun povečanja območij zelenih površin, ki jih je več za 0,06 % in območij stanovanj. Območja površinskih voda, pa se pričakovano bistveno niso spremenila in so ostala skoraj enaka.

4.4 Analiza in primerjava podrobne namenske rabe prostora glede na število prebivalcev v občinah Cerklje na Gorenjskem in Preddvor

Izvedli smo tudi analizo podrobne namenske rabe za občini Cerklje na Gorenjskem in Preddvor. Prikazali smo spremembe površin na prebivalca za posamezno občino za leta v katerih sta bila sprejeta prostorska akta . Za občini Cerklje na Gorenjskem in Preddvor v letu 2014, ko so v obeh občinah sprejeli odlok o občinskem prostorskem načrtu, in številom prebivalcev v občinah Cerklje na Gorenjskem in Preddvor v letu 2004, ko so v obeh občinah sprejeli odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin srednjeročnega in dolgoročnega plana, smo ugotavljali kolikšna površina posamezne podrobne namenske rabe pripada na prebivalca v posamezni občini. Občina Cerklje na Gorenjskem je v letu 2004 imela 6445 prebivalcev, v letu 2014 pa 7356 prebivalcev. Občina Preddvor pa je v letu 2004 imela 3117 prebivalcev, v letu 2014 pa 3556 prebivalcev. Izračunali smo tudi razliko površine območja za posamezne podrobne namenske rabe na prebivalca.

4.4.1 Občina Cerklje na Gorenjskem

Iz preglednice 13 lahko razberemo, da je v občini Cerklje na Gorenjskem največ površine na prebivalca gozdnih zemljišč . Temu sledijo najboljša kmetijska zemljišča ter druga kmetijska zemljišča, kar je razumljivo, saj kmetijska zemljišča pokrivajo 41 % celotne občine, gozdna zemljišča v Občini Cerklje na Gorenjskem pa pokrivajo 46 % celotne občine. Izračunali smo tudi spremembe površin posameznih podrobnih namenskih rab na prebivalca med PS SDPO Cerklje na Gorenjskem in OPN Cerklje na Gorenjskem. Površine posebnih območij, območij centralnih dejavnosti in območij proizvodnih dejavnosti so si v obeh prostorskih aktih zelo podobne pri čemer so se območja centralnih dejavnosti povečala za 23,81 m²/preb., posebna območja so se povečala za 10,95 m²/preb. ter območja proizvodnih dejavnosti, ki so se povečala za 56,07 m²/preb.. Površina na prebivalca pri območjih stanovanj se je

zmanjšala za 45,95 m²/preb., pri območjih zelenih površin pa se je zmanjšala za 72,11 m²/preb.. Presenetljivo veliko spremembo površine na prebivalca lahko opazimo pri območjih prometnih površin, ki so se v obravnavanem obdobju povečala za 127,37 m²/preb., ter ostala območja, ki so se zmanjšala za 195,95 m²/preb.. Do tega je prišlo predvsem zaradi velikih prometnih površin na območju letališča Jožeta Pučnika, ter podrobnejše obravnave podrobne namenske rabe na tem območju. Mnogo manjše spremembe površine na prebivalca so pri območjih površinskih voda (povečanje za 3,49 m²/preb.), območjih razpršene poselitve (povečanje za 1,21 m²/preb.), pri območjih okoljske infrastrukture (povečanje za 4,31 m²/preb.), ter pri območjih energetske infrastrukture (povečanje za 1,13 m²/preb.). Presenetljivo majhna je tudi sprememba površin na prebivalca pri območjih najboljših kmetijskih zemljišč, ki so se povečale zgolj za 3,17 m²/preb.. Največje spremembe površin na prebivalca pa smo opazili pri območjih gozdnih zemljišč, ki so se zmanjšala za 701,92 m²/preb, ter pri območjih drugih kmetijskih zemljišč, ki so se zmanjšala za 693,06 m²/preb..

Preglednica 13: Prikaz spremembe površin na prebivalca med PS SDPO Cerklje na Gorenjskem in OPN Cerklje na Gorenjskem

Območja podrobne namenske rabe prostora	PS SDPO Cerklje na Gorenjskem		OPN Cerklje na Gorenjskem		Razlika med PS SDPO in OPN Cerklje na Gorenjskem [m ² /preb.]
	Površina v hektarjih [ha]	Površina območja na prebivalca [m ² /preb.]	Površina v hektarjih [ha]	Površina območja na prebivalca [m ² /preb.]	
Območja stanovanj	306.91	476.20	316.49	430.25	-45.95
Območja centralnih dejavnosti	44.01	68.28	67.74	92.09	23.81
Območja proizvodnih dejavnosti	17.24	26.75	60.93	82.83	56.07
Posebna območja	22.73	35.27	34.00	46.21	10.95
Območja zelenih površin	104.33	161.87	66.03	89.76	-72.11

preglednica se nadaljuje...

Območja prometnih površin	277,72	430,90	410,66	558,27	127,37
Območja komunikacijske infrastrukture	0,30	0,46	0,30	0,40	-0,06
Območja okoljske infrastrukture	0,99	1,54	4,30	5,85	4,31
Območje energetske infrastrukture	0,00	0,00	0,83	1,13	1,13
Območja za potrebe obrambe v naselju	23,57	36,57	11,50	15,63	-20,94
Območje razpršene poselitve	5,05	7,84	6,66	9,05	1,21
Gozdna zemljišča	3613,00	5605,90	3607,37	4903,98	-701,92
Najboljša kmetijska zemljišča	2022,58	3138,22	2310,81	3141,39	3,17
Druga kmetijska zemljišča	1209,33	1876,38	870,45	1183,32	-693,06
Površinske vode	3,44	5,34	6,49	8,83	3,49
Ostala območja	146,94	228,00	23,57	32,05	-195,95

4.4.2 Občina Preddvor

V Občini Preddvor je podobna situacija, kot v Občini Cerklje na Gorenjskem, saj tudi tu največ površine na prebivalca ravno gozdnih zemljišč, saj gozdna zemljišča pokrivajo več kot 69% celotne površine občine. Velik del občine obsegajo tudi ostala območja, katerih vzrok je predvsem v visokogorskem kamnitem delu občine. Izračunali smo spremembe površin posameznih podrobnih namenskih rab na prebivalca med PS SDPO Preddvor in OPN Preddvor. Površine posebnih območij, območij centralnih dejavnosti, prometnih površin in okoljske infrastrukture se niso bistveno spreminjale in so ostale zelo podobne. Pri tem ugotovimo, da so se posebna območja povečala za 2,94 m²/preb., območja centralnih dejavnosti so se povečala za 0,41 m²/preb., območja okoljske infrastrukture so se pravitako povečala za 0,89 m²/preb., območja prometnih površin pa so se zmanjšala za 1,57 m²/preb..

Na območjih stanovanj lahko opazimo zmanjšanje površin na prebivalca se je zmanjšala za 31,79 m²/preb., pri proizvodnih dejavnosti pa se je površina na prebivalca zmanjšala za 19,68 m²/preb.. Največje spremembe lahko zasledimo pri območjih gozdnih zemljišč, ki so se v obravnavanem obdobju zmanjšala za 2393,71 m²/preb., ter ostalih območjih, pri katerih se je površina na prebivalca zmanjšala za 557,78 m²/preb.. Pri območjih kmetijskih zemljišč opazimo, da je zmanjšanje površine na prebivalca med najboljšimi kmetijskimi zemljišči in drugimi kmetijskimi zemljišči zelo podobna. Najboljša kmetijska zemljišča so se v obravnavanem obdobju zmanjšala za 187,29 m²/preb., druga kmetijska zemljišča pa so se zmanjšala za 234,19 m²/preb.. Mnogo manjše spremembe pa opazimo pri območjih razpršene poselitve (zmanjšanje za 7,46 m²/preb.), območjih mineralnih snovi (povečanje za 1,75 m²/preb.) in območjih površinskih voda (zmanjšanje za 17,97 m²/preb.).

Preglednica 14: Prikaz spremembe površin na prebivalca med PS SDPO Preddvor in OPN Preddvor

Območja podrobne namenske rabe prostora	PS SDPO Preddvor		OPN Preddvor		Razlika med PS SDPO in OPN Cerklje na Gorenjskem [m ² /preb.]
	Površina v hektarjih [ha]	Površina območja na prebivalca [m ² /preb.]	Površina v hektarjih [ha]	Površina območja na prebivalca [m ² /preb.]	
Območja stanovanj	135,09	433,39	142,81	401,60	-31,79
Območja centralnih dejavnosti	17,74	56,91	20,38	57,32	0,41
Območja proizvodnih dejavnosti	9,10	29,20	3,38	9,52	-19,68
Posebna območja	5,34	17,13	7,13	20,06	2,94
Območja zelenih površin	39,52	126,79	45,10	126,82	0,04
Območja prometnih površin	7,53	24,16	8,03	22,59	-1,57
Območja okoljske infrastrukture	0,34	1,09	0,70	1,98	0,89
Območje razpršene poselitve	20,69	66,39	20,96	58,93	-7,46

preglednica se nadaljuje...

Gozdna zemljišča	6026,73	19335,04	6024,34	16941,33	-2393,71
Najboljša kmetijska zemljišča	458,16	1469,89	456,09	1282,60	-187,29
Druga kmetijska zemljišča	519,48	1666,61	509,37	1432,43	-234,19
Površinske vode	43,51	139,60	43,25	121,63	-17,97
Ostala območja	1415,79	4542,15	1416,84	3984,38	-557,78
Območja mineralnih surovin	0,10	0,31	0,73	2,07	1,75

5 ZAKLJUČEK

S to diplomsko nalogo smo želeli ugotoviti kako in v kakšni meri se spreminja namenska raba prostora na območju občin Cerklje na Gorenjskem in Preddvor, ter to tudi grafično prikazali. Analizo obeh občin smo izvedli na podlagi prostorskih aktov PS SDPO Cerklje na Gorenjskem (2004) in PS SDPO Preddvor (2004) ter OPN Cerklje na Gorenjskem (2014) in OPN Preddvor (2014). Z analiziranjem razlik površin posameznih kategorij osnovne namenske rabe prostora smo prišli do spoznanja, da je glede na stare akte PS SDPO v novih OPN opazno povečanje površin stavbnih zemljišč. V Občini Preddvor smo ugotovili, da so se povečala stavbna zemljišča. Zaradi tega povečanja pa so se zmanjšala kmetijska in gozdna zemljišča. V Občini Cerklje na Gorenjskem pa smo ugotovili, da so se površine stavbnih zemljišč povečale in s tem na drugi strani zmanjšala kmetijska zemljišča.

Pri analiziranju osnovne namenske rabe prostora smo prišli do ugotovitev, da je na območju Občine Cerklje na Gorenjskem največ kmetijskih in gozdnih zemljišč, na območju Občine Preddvor pa prevladujejo gozdna in druga zemljišča. V obeh občinah so se povečale površine območij stavbnih zemljišč. V Občini Cerklje na Gorenjskem so se povečala za 2,02%, pri čemer pa so se na račun tega območja kmetijskih zemljišč zmanjšala za 1,92%. V Občini Preddvor pa je povečanje stavbnih zemljišč bilo 0,19%, na račun tega pa so se zmanjšala območja gozdnih zemljišč za 0,10% in območja kmetijskih zemljišč za 0,11%.

Pri analizi površine namenske rabe prostora glede na število prebivalcev smo v občini Cerklje na Gorenjskem ugotovili, da je ob sprejetju aktualnega OPN Cerklje na Gorenjskem v Občini Cerklje na Gorenjskem vsakemu prebivalcu pripadalo 430,25 m² površin iz območij stanovanj, v predtem veljavnem PS SDPO Cerklje na Gorenjskem pa je vsakemu prebivalcu

pripadalo 475,20 m² površin iz območij stanovanjskih površin. Kljub povečanju območij stanovanjskim površin v obravnavanem obdobju pa se je zaradi povečanja števila prebivalcev pa beležimo zmanjšanje površine območij stanovanjskih površin na prebivalca za 31,39 m². V Občini Preddvor pa je vsakemu prebivalcu ob sprejetju veljavnega OPN Preddvor pripadalo 401,60 m² površin iz območij stanovanj, v predtem veljavnem PS SDPO Preddvor pa je vsakemu prebivalcu pripadalo 433,39 m² površin iz območij stanovanjskih površin. Podobno kot v občini Cerklje na Gorenjskem so se tudi v občini Preddvor povečala območja stanovanjskih površin ter obenem pa se je tudi povečalo število prebivalcev v občini, zato beležimo pri površinah območij stanovanjskih površin na prebivalca zmanjšanje za 31,79 m².

Analiza površin podrobne namenske rabe v Občini Cerklje na Gorenjskem nam je pokazala povečevanje območij stanovanj, centralnih dejavnosti, proizvodnih dejavnosti, posebnih območij prometnih površin, najboljših kmetijskih zemljišč ter ostalih območij. Razlog za to je v zmanjšanju območij gozdnih zemljišč, zelenih površin in drugih kmetijskih zemljišč. V primeru te občine se je veliko drugih kmetijskih zemljišč spremenilo v najboljša kmetijska zemljišča. Do večjih sprememb je prišlo tudi zaradi območja letališča Jožeta Pučnika, kjer je v novem OPN natančneje izrisano to območje, obenem pa se je to območje tudi širilo in razvijalo, zaradi česar je tudi prišlo do sprememb. V Občini Preddvor pa nam je analiza podrobne namenske rabe pokazala povečanje območij stanovanj, centralnih dejavnosti, zelenih površin, prometnih površin, okoljske infrastrukture, mineralnih snovi, posebnih ter ostalih območij. Na ta račun so se zmanjšala območja gozdnih zemljišč, najboljših ter drugih kmetijskih zemljišč. Presenetilo nas je da se je v primeru Občine Preddvor zmanjšala površina proizvodnih dejavnosti. Razlog za to je predvsem krčenje industrije, pri čemer pa so že z novim OPN Preddvor načrtovali širjenje ter izgradnjo novega jedra med kompleksoma podjetja Jelovica in gradom Hrib, ki bi bil namenjen zagotavljanju dodatnih stanovanjskih kapacitet ter poslovnim, oskrbnim in storitvenim dejavnostim.

Iz vseh teh ugotovitev lahko zaključimo, da smo s primerjavo aktov PS SDPO Cerklje na Gorenjskem in OPN Cerklje na Gorenjskem ter PS SDPO Preddvor in OPN Preddvor ugotovili, da se območja stavbnih zemljišč širijo na račun kmetijskih in gozdnih zemljišč. Veliko zmanjšanje se odraža predvsem pri območjih drugih kmetijskih zemljišč. Najboljša kmetijska zemljišča pa se širijo (v primeru Občine Cerklje na Gorenjskem) ali pa ostajajo približno v enakem obsegu. To širjenje oziroma ohranjanje najboljših kmetijskih zemljišč obenem pa še to, da se območja gozdnih zemljišč niso širila, ima vzrok v tem, da je v nižinskem delu obeh občin zelo pomembna panoga kmetijstvo.

VIRI

Dekleva, J., Kumer, A., Štravs, L., Prelog, M., Konečnik Kunst, M., Lončar, M., Salomun, J., Fatur, M., Ivanič, L., Koselj, N. 2011. *Urejanje prostora na občinski ravni*. Ljubljana, Uradni list Republike Slovenije: 460 str.

GURS, 2016. Geodetska uprava Republike Slovenije. <http://www.gu.gov.si/> (Pridobljeno 15. 3. 2016.)

Občina Cerklje na Gorenjskem. 2016. <http://www.cerklje.si/> (Pridobljeno 21. 3. 2016.)

Občina Preddvor. 2016. <http://www.preddvor.si/> (Pridobljeno 21. 3. 2016.)

OPN Cerklje na Gorenjskem. 2014. *Odlok o občinske prostorskega načrta Občine Cerklje na Gorenjskem*. Uradni vestnik Občine Cerklje na Gorenjskem št. 4/2014.

OPN Preddvor. 2014. *Odlok o občinskem prostorskega načrta Občine Preddvor*. Uradno glasilo Občine Preddvor št. 8/2014.

Pravilnik. 2003. *Pravilnik o pripravi prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov občin v digitalni obliki*. Uradni list RS št. 20/2003. Ljubljana.
http://www.uradni-list.si/_pdf/2003/Ur/u2003020.pdf (Pridobljeno 15. 3. 2016.)

Pravilnik OPN. 2007. *Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojev za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij*. UL RS št. 99/2007. Ljubljana.
http://www.uradnilist.si/_pdf/2007/Ur/u2007099.pdf (Pridobljeno 15. 3. 2016.)

PS SDPO Cerklje na Gorenjskem. 2004. *Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Kranj za obdobje 1986 – 2000 in prostorskih sestavin srednjeročnega družbenega plana Občine Kranj za obdobje 1986 – 1990, za območje Cerklje na Gorenjskem – dopolnitev v letu 2003*. Uradni vestnik Občine Cerklje na Gorenjskem, št. 3/2003 in 3/2004.

PS SDPO Preddvor. 2004. *Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Kranj za obdobje 1986 – 2000 in prostorskih sestavin srednjeročnega družbenega plana Občine Kranj za obdobje 1986 – 1990, za območje Preddvor*. Uradno glasilo Občine Preddvor, št. 11/2004.

SURS. 2016. Statistični urad Republike Slovenije. <http://www.stat.si/> (Pridobljeno 28. 3. 2016.)

ZPNačrt . 2007. *Zakon o prostorskem načrtovanju*. Uradni list RS št. 33/2007. Ljubljana <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200733&stevilka=1761> (Pridobljeno 15. 3. 2016.)

ZPNačrt-A. 2009. *Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostorskem načrtovanju*. UL RS št. 108/2009. http://www.uradni-list.si/_pdf/2009/Ur/u2009108.pdf (Pridobljeno 17. 3. 2016.)

ZPNačrt-B. 2012. *Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostorskem načrtovanju*. UL RS št. 57/2012. <https://www.uradni-list.si/1/content?id=109474> (Pridobljeno 17. 3. 2016.)

ZPUP. 1990. *Zakon o planiranju in urejanju prostora v prehodnem obdobju*. Uradni list RS št. 48/1990. Ljubljana.

ZSZ. 1984. *Zakon o stavbnih zemljiščih*. Uradni list SRS št. 18/84. Ljubljana.

ZUreP-1. 2002. *Zakon o urejanju prostora*. UL RS št. 110/2002. <http://www.uradni-list.si/1/content?id=39920> (Pridobljeno 15. 3. 2016.)

ZUreP. 1984. *Zakon o urejanju prostora*. UL SRS št. 18/1984: 1127-1133. (Pridobljeno 15.3.2016.)

SEZNAM PRILOG

- PRILOGA A: Povezave med Pravilnik, 2003 in Pravilnik OPN, 2007 (Fink, Krpan, 2012)
- PRILOGA B: Osnovna namenska raba prostora za Občino Preddvor po Odloku o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Kranj za območje Občine Preddvor za obdobje 1986 – 2000
- PRILOGA C: Osnovna namenska raba za Občino Preddvor po Odloku o občinskem prostorskem načrtu Občine Preddvor
- PRILOGA D: Osnovna namenska raba prostora za Občino Cerklje na Gorenjskem po Odloku o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Kranj za območje Občine Cerklje na Gorenjskem za obdobje 1986 – 2000
- PRILOGA E: Osnovna namenska raba za Občino Cerklje na Gorenjskem po Odloku o občinskem prostorskem načrtu Občine Cerklje na Gorenjskem
- PRILOGA F: Podrobna namenska raba prostora za Občino Preddvor po Odloku o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Kranj za območje Občine Preddvor za obdobje 1986 – 2000
- PRILOGA G: Podrobna namenska raba prostora za Občino Preddvor po Odloku o občinskem prostorskem načrtu Občine Preddvor
- PRILOGA H: Podrobna namenska raba prostora za Občino Cerklje na Gorenjskem po Odloku o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Kranj za območje Občine Cerklje na Gorenjskem za obdobje 1986 – 2000
- PRILOGA I: Podrobna namenska raba prostora za Občino Cerklje na Gorenjskem po Odloku o občinskem prostorskem načrtu Občine Cerklje na Gorenjskem